

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_204707

UNIVERSAL
LIBRARY

OUP—552—7-7-66—10,000

OSMANIA UNIVERSITY LIBRARY

Call No. **T83 B81 D** Accession No. **T1558**

Author

Title **దాంధల రాణి**

This book should be returned on or before the date
last marked below.

దొంగలరాణి

అను
భయంకర హాయాపందరి

రెండవ భాగము.

గొంథకర్త:-

Machanavajhula, Muiha Brahmachayanulu.

క ప ప కు.

గొల్లపూడిపీరాస్వామి

శ్రీ సీతా రామామిన్కడి పో

రాజమండ్రి.

శ్రీ సీతారామాజయవెంకటా మాదిరిపబడినది

రాజమండ్రి.

విజయపు

1933.

[వెల 1-0-0]

శ్రీ రస్తు.
దొంగలరాణి.
అను

మ. యా సుందరి.

రెండవ భాగము.

పదియేసవ వ్యక్తిరణము.

అనంతరాశయగుట.

అసే జయస్సే ! సుహాగ వచ్చితర యిదగో తాళపు
జెవులగుత్తి జాగ్రత ఈకైసలనుసమ్మి పరాకుగ యుండజనదు
మునుపటి రోజులుగావు అందరు ముడిగులే అట్టి యీకం
వేమిర ! సానకగారి టికి సరసానికేబోతిర లేకున్న యింత
యాలశ్యమగు మాటలాడవేమిర వహ్వవహ్వ ఆజోగేమిర
గమళ్ళ వెంకమ్మగారిట పానకమును సేవించిరామేమి ఈమ
ధ్య సూపండ్లెటుగారు వచ్చి యేమనిచెప్పినాలో మరచిర
త్రాగును మొదలగునవి నొఖర్ల కుంబునికీరావు. అందువల్లనుం
చి మీ కయిదీలు జైలును చి స్వేచ్ఛగ పలాయితలగు చుండి
రని కఠిన యగా ముడలించినోయిలే మీకువినియండలేడ. ఇ
ద్రము ఇద్రము బుర్రలెగిరిపోవును. జాగ్రతయనిజెపి

వెడలిరి. అప్పుడే ముడ్రొంగుగొట్టెను. పట్టణమెల్లడ కళ్ళబ్బ ముగినుండెను.

ఇదేశమయమని జైలుకాఫర్లగు విటాగోసరు లిరువురు చెలియొక కైదీకొట్టును దెంచి నిద్రించుచున్న చక్కనివసుస్స గల యిరువుర స్త్రీలనుతేపి లెండు మనకింతకన్న సమయము దొరకదు. మాకోరికను నెరవేర్చుదు మిమ్మిదె విడిచిపుచ్చెన మాంసింతుకుడు.

వని—అప్పుడు కనులునులిమికొనుచు. అయ్యలార టూరు కలికినట్లుగా మమ్మిరువర నిజముగ విడచు శారేయైన తప్పక మీదగు మనన బాధబాపెదము. సందియములేదు. గాని శృంఖలములతో నున్న మీకు గాని మాకుగాని సుఖములేకు. ఇంతియెగాక పిమ్మట మీరు పోవుటయెల్లు. గనుక మీమాటలు యథార్థమున బోయిపోద ని మధ్యమధ్య శృంగారచిహ్నాల నలుపుచు ఆపుటప్పట క్రి గంటి వ్రసారములనూడనొక నగ్నిచెలనుండు నాజ్యముచితి ని కరిగిన హృదయములు గలవారై కామదేవునకుఁ గొకరులై జ్యోమోహమును మరిలించునర్పులేక యావిటులిరువురు వెంటనే సంకలల విడగొట్టి సంకీర్ణలమునకు గొంపోయి. తమ చేతులనున్న కిత్తులను గోడకు తీరవైచి బ్రహ్మనాదానుభవ కొక్కమెట్టు లోటని యెంచుచు మోహంధులై దాస్తులను స సవరించుకొనుతరి మహాప్రోధలగు స్త్రీలిరువురు గోడను తీర వైచిన కిత్తులను చట్టునఁ జేరబట్టికొనుటయే తడవుగ యొకప్రే మునకా యిరువురకామబాధను పూర్తిగ విడగొట్టిరి. ఇంత

యు నొక్కరెప్పుపాటులో జరిగిపోయెను. పెంటనే చారుల దు
స్తులకు తాము ధరించి కత్తుల చేతనిడికొని గళజీవుల నిరువు
ర గమయించుచి బీగములవైచి కెండుకొట్టివరికు పురుష
వేషదారులగుస్త్రీ నిరువురును పాతలాయిస్తుయుండిరిఅప్పటికి
దంద్రాస్త్రమయము గూడఁగావచ్చెను అంతనాల్గవయావపు
కహరావాక్లవచ్చి స్త్రీనిరువురు దాళపుచెవులగుట్టిని వారి
కొనిగి చల్లగాగేటుదాటివేధిని బడి గమ్యస్థానము వైకై జను
చుండిరి. అట్టిసమయమున నిరువురు పురుషులగునై యెవరు
మీరు

స్త్రీలు—మేమెవరైనది చెలియటలేదు. జ్ఞులుకాదు
లము. మీరెవరు.

పురు—మాదీయూరె.

స్త్రీ—నరేపేరు

పు— నాపేరు రామానుజుడు యీతసిపేరు శ్రీపతి

స్త్రీలు— మీరీయూరికి కొత్తన రాగేమి.

రామా— కాదుకాదు పాతవాగమై చదువునకై కర
జేశమందుండుటచే ముక్కురుగళ యుగదవచ్చుచు దానికేమి
గాని మీరుయధార్థ వేషధారుల లేకకృత్రిమ వేషధారుల ప
ల్కులను కంతస్వరమును బట్టియనుచుండించ వలసివచ్చును
క్షమించుదుగాక.

స్త్రీలు— క్షమించుట కిందేమి తప్పుయున్నదని య
నుచుడు సమయమున మరిమి వ్యవస్థరైరి వానిగాంచి రా
మాజుడిట్లనియె.

మీదేయూరు నామమలెయ్యని.

బాటసారులు— నాపేరు మాధవుడు ఈతడువలలుడు ఈమూడువవాడు వీరుడు మీరెవ్వరు.

రామా— నాపేరు రామానుజుడు ఈతడు శ్రీపతి

బాట— సగే వీరెవరు అయ్య మీదేయూరు నామమలెయ్యని.

శ్రీలు— మాదీయూరేను మేముజైలు కాశరులము నాపేరు చతురుడు. ఈతడు పక్కడనువారు.

అప్పుడు బాటసారులొకరి ముఖమొకరు జూచుకొనినీరిరువురు శ్రీ లనియు తమవారనియుగూడ గ్రహించి రామానుజునిగాంచి యిట్లనియె. మీరెందేగుచుటిరి రాత్రిగంచరించుటకు కారణమెయ్యది నిజము వచింపుడు.

రామాను— మాయప్రచువచ్చిన చోటికేగుచుంటిమి నిర్బంధించి యడుగుటకు మీరేమైన యధికారుల లేకదండగుల మీరెచ్చటికేగు చుండినో జెప్పుడు లేకున్నమి బట్టి బంధించెదము. మీయధార్థ నామమలెవ్వయో జెప్పుడు.

— బాట— గుడ్డవచ్చి పిల్లని బెడం నట్టుగ నీవామమ్మను బెదిరించువాడవు.

రామా— వీరేవురును నుండగులేయని గ్రహించి వెంటనే బిగులూడెను చట్టున పదిమూడి బస్తీ ఆయుధములతో వ్యర్థమయిన అప్పుడు కృష్ణసింగు మొదలగువారు కాలి బుద్ధిజెప్ప బ్రతుక్కిచ్చి గాని వీలుజగ్గి నదిగాదు అ.

తతో బట్టుడు కొట్టుడని రామాశాసన మొదలగువారు దేశ
దోషముల బట్టకట్టహాసము జేయుతరి పెనుకనుగిడి యెవరోప
కుగిడివచ్చుచున్న యెలుకుడు విననయ్యె నపుడెల్లరు నిశ్చేష్టు
లై వెనుదిరిగి జూచుచుండ పెద్దవెలుగొకటి ప్రత్యక్షమాయెను.
వెటనే ధాం మనుశ్శబ్దము దిశలు మోగునట్లయ్యెను అపుడె
ల్లడ నద్భుతమగు పొగ యానరించెను. ఆపొగయందేరికిని క
న్నలగు పడమరవరినెవరేమి జేసిరో పెద్దగందరిగోళి మాయె
ను, అంతగొంతవడి కొకతహీనారు స్పృఖలాబ్ధిలెని.

పరునారవ ప్రకరణము.

చిత్తము మీద చిత్తము.

సర్వసామాన్యముగ యెంతటివారికిని కాలమొక్కటి
గ జన్మాంతము సమముగా నడుచుట బహుకష్టము గదాయని
యొకపురుష శ్రేష్ఠుడు శిథిలగ్రహంతస్థ కూపమున బడిబైటబ
డితెనుగానక దైవసార్థిః జేయుచు నీతరున విచారపజ్ఞాచ్చ
అయ్యయొ యెట్టిదిక్కుల పాలెతి నీతరున జరుగునని స్వప్న
మందైన దెలియనైతి నే స్నేహితుః సహాయము నిమిత్తమై
వచ్చిన నన్నీతరున రుద్రముల బ్బే నేటిఃకర్మము మహత్కనా
మొరాలింపవ యని దీని ననుష్ఠించుచుండెను నిద్రయొప్పె
మనుజుల నందడివిన నయ్యె నదియగు కూపముననున్న పురు

మడు పైకిజూచునంత యెవరోనూతి చింతనిలచి లోనికి జూచు చున్నట్టు గ్రహించి యొకవెరి కేకవైచె నప్పుడు వెలుపటివా రాధ్యనినిని బ్రహ్మానంద భరతుఁ యి అన్మయ్య ఇప్పటికి కృతకృత్యులమైతి మబ్బబ్బ యెంతకష్టపడి వెదకితిమి సోగితిగి సందులుగొందులు నిన్నిరహస్యస్థలములను నెఱుకెతిమి చిగురు నకు మనబాబూరావగుహించెను.

బలరామ నీవీతని నధ్యక్షింపగలవ లేకనన్న సామ్యునె దవ మరేమియులేదు గాని నీవీతని నధ్యక్షింపుతరి వైగులెవ రైన వచ్చిన ప్రమాదమురాగలను, నేనుపైగాను డి నీవీ కూతుమునదిగి యాతనినిగొవచ్చుజోపున నేరైన జిహ్వా తట స్థించిన మామోసాయముచే శత్రులనుండి శిష్టిలనుకొనవలె బాహుబలముకన్న బుద్ధిబలమతి శయమాగనుడివగాని నైరి నిరులబాఁడునుండి తప్పించి కొనుటకష్టము.

బల—మీరెట్లుజేయమనిన యట్లేజేయువాడను ఎవగు జేసినను నాలసింకదగదు

నారా— నీయిట్లను నా కీదైతరు సమామె నేమందువు నన్నిందు బ్రవేశించమ నడవాయని నడముగట్టి ఆయుధ సామగ్రిని తినుబుడువ దార్థములను గ్రహించి జడవనాతికగ్గ మొకస్తంభమునకు గట్టివైచి నూనియందు బ్రవేశించుతె బల రామునివిలచి నీవుద్వారము కడనుకుము నేనువచ్చువరకు జాగరూకుడై యాయుధమును చేతబట్టియందుము నురుచుకునా.

జాగతి కునివెప్పి నాగాయణబాటు జే కరమేశ్వరాయనితా
 మును బట్టికూపమున దిగుట కారాభించెను. దిగుచుండెను చా
 లవరకుదిగెను. అప్పుడు పైనపెద్దగోలవిన నయ్యెనేమిది యనవ
 ర్తనానాజొంటుబడును నేమియుదోచక కొంతపడియోజుంది
 పైకివెడలుదను నోవకేగుధను ప్రాణావశిష్టుండును పరిమిమి
 త్రుండును బాబూరావుచెద్దగొడుగుటయే పరమాధర్మయని నిశ్చ
 యి ని ప్రాణానానితోనకు దిగిజూచునరికి నీరసముచే గానచ్చు
 ను నోటచూటలేక ధర్మరాజిపైతలనానికొని యున్న బాబూ
 రావునుజూచి బాబుబాబుయని పిలచెను ఊయనుశబ్దమున
 క్కొరగ విడిచిచెను కనులు విప్పిజూచుచుండెనేమోగాని గా
 గానికారనగుటచే నెలియుట జేచు. వెంటనే విద్యుక్తిపమువె
 లిగించి పట్టెనువలె కనులువిప్పి జూచుచుండెను. నీరసముగ
 యున్నట్లుగ్రహించి తనజేబునుండి తినుబండు పదార్థమునోట
 నిడి దివపనొక విధమైన ద్రావకము గూడనొసంగ బలముగ
 లగి నాగాయణబాటుయనిపిలువ బ్రహ్మాండమంది మరలగా
 స్పృహజ్ఞులను దాహమునుగూడనిచ్చెను అప్పుడు బలమునువై
 ర్యముగలవానిగ గ్రహించి పగ్గమువెంట నమ్మడిగ యాతని
 ఘోషముననుకొని పైకివచ్చి శాంచునరికి మిక్కుటమగుదొమ్మి
 యుద్ధముజరుగుచుండెను యిరువురొక వైపునను బడుగురొక
 వైపును నిలదికొట్టికొనుచుండిరి. అట్టిసమయమున పత్తేదా
 ను తొందరచే బాబురావునొకచోడించి రివాల్వరుచేతనిడుకొని
 రిచ్చినపాదముపై ప్రవేశించి కొందరిని బడగొట్టెను. మిగిలిన

వాట పరుగిడిరి వారివైట నారాయణబాబు గూడపరు
గిడివారెల్లొక గదియార్పశ్యులైరి పత్రేదారాశ్చర్యమండి
యాయరకెచ్చటను ద్వారమైనలేదె. వీరేరితి సంతర్థానులైరి
బహుచిత్రముగ నున్నవని యూరకొనక నలుమూలల బరిశీల్చి
ట వెమకిలించును. ఎంతవెదకినను చీమకాలుబట్టునంత సందై
న నగుపించదాయె నేమిశీతురు మాచుచుండగనే మాయమై
రి. తప్పుకి యిందేదియో గొప్పచిత్రముండి తీరును. మన రా
మస్మిగేమాయెనో చలియదా వీరివల్ల నాతనికేమి ముప్పువా
ట్టిల్లునోగద యోతచిత్రము పస్త్రతము యుద్ధమున బడియున్న
వారలరిక్షించి పిదిప యోజితమని వెనుకకు మరలి యుద్ధ
భూమికివచ్చునాత బలరాముని విశేషగాయములు దగులుట
చే నేలపైబడియున్న మురియొకరెవరో కొత్తమలుబాడు
పోల్చిశక్యగాకుండెను. అతనికిగూడ విశేషగాయములు తగిలి
యుండెను. మిగిలిన శత్రుపక్షమువారు కొందరు మడిసిరి. మరి
కొందరు గాయములు తగిలియుండుటచేబడి యుండిరి. కా
లుసేతులు గట్టబడి నోటగుడ్డలుబుడుటచే మాటలాడ శక్యము
గాకజూచుచు మరికొందరు బడియుండిరి. వెంటనే నారాయ
ణబాబు వారలను బాధవిగుత్తులుగజేసి మిరెల్లరు నీతీరున
గట్టబడయుండీగారణమేమి వేగజెప్పుడన అయ్య మేమెల్లర
ము పోలీసువారమే నేనునూలేము. లక్ష్యబుడను. ఈయోగి
యు నేనును గతరాత్రీయము మారువేషములతో పురమున
సంచరింప యిరువురు వనితలు పురుషవేషధారిణులై జనుచుండ

గనిపెట్టి వారిని బాధించ నుక్మత్తులమగుతరి. వారిమధ్యను కృష్ణాగులుగూడ వచ్చిరి. అప్పుడా వేపుడును బాధించ యత్నించుచుండ వెనుకనుండి మా మాసులదిగానోపు గొప్పపిరగి పేల్చి పెద్దపొగను గట్టిరి. మమ్మలరను బాధించిగొనవచ్చె మీరిందుండుటచే మేమెల్లరము పోకిరియి, పతిన్న మాగతి గూడ మధుమాదనాకలతో బాటు గాను సిపడి.

నారా—మీరగురు బ్రతికిరి. గొప్ప యత్నము మనయింకిడ కొన్నివిధముల కెన్నియుత్పేరికడ.

లక్ష్మ—నువోయి తేల్చి. గాని యిదివరకెల్లరు మీ బాడ చెలియమిసనునిశేమో తుని నిజానినునుడిరి.

నా—నాసోగరుడగు చక్కనిది పోమామెను.

ల—మీగు నానికారణమున మరుచటి గోతన యా తడుగూక మీకై వెకుక నేగి యిది నుక బాడయేలేకు. అన డెందేగెనొ.

నా—అరామలతోబాటు పడియున్నవాగు నాసో దరుండు గాగుకన.

ల—వేరి నుకనాని యారణు శత్రువులతోఁ గలసి వచ్చినను మానిష నుకొ చాలాశక్తివఁదగి గతరాత్రియంగు ను: యిప్పుడును గొప్పసహాయములేసి. దుండగులతోబోరి పడిపోయెను. ఈతడే నా సోగరుడగుమొదెడ.

నా—అంగకు సంతోషము లేకు. గాని ఇప్పు బాబూ రావుగారి యింటవందరు నేమమిగిలె.

ల—బాబూరావు గారి భార్య రుక్మాబాయి నాకు తురగు రాజరత్నమును. వెంటబెట్టుకొని పుట్టినింటికి వెళ్లిపట్టు తెలియవచ్చినది. అంతవరకు నిజమో దెలిసికొందమన్న నాకవగాళము జిక్కినదిగాదు.

నా—ఈయోగి యెవరు? మీతోగలసియుండఁ గారణమేమి.

ల—అసలు యోగులు పరోపకారపాఠీలు. గావున యొకవాటిరాత్రి మేమిరువురము గలసికొంటిమి. మిమ్మెరుగుదునని కూడఁజెప్పెను. అంతటనుండి యెక్కువ వాత్సల్యతచే నావెంటిదిరుగుచుఁ దగుసహాయమునకై పాటబడుచు కష్టసుఖములకు సమభాగుడయి చూచుచుండె.

నా—అట్లైన వీరిసంగతి ముందు యోచితము. పశ్చుతము వీరందరను గొంపోయి చికిత్సాలయమున నునిచి వైద్యులచేఁ దగుచికిత్సఁజేయి పును. పెరవారలను మాత్రము పోలీసు వారికి వప్పగించి భద్రమని వేయియు. వీవుమాత్రము వెంటనేరమ్మని పొమ్మని జెప్పినట్లు లక్ష్యముగాదు వెంటనేను పిదప నారాయణబాబు యోగిగారిని అయ్య తమరెవరు. లక్ష్య నారాయణయోగిగారి శిష్యులకై ప్రేమదయెవరు.

యోగి—వాని శిష్యుడనే శ్రీపతియను యోగిని.

నా—తనుర ననుస్కారము మరిచిపోదుకు ఉరుంచుదు. మీరితరుల సంతకరింపటకు కారణమేదైనగలద.

యోగి—నీయి నేరొక కార్యమును సరికిల్పించితి నది

నెర వేరువరకు యోగి వేషముతో నుండుట కీర్వరసాక్షిగఁ బ్రమాణము చేసికొంటి యిష్టమై మీసంఘమునఁ జేర్చుకొనుదు. లేకున్న నాయుష్షమువచ్చిన నోటికిఁబోనుడి.

నా—మీ రెచ్చటకుఁ బోవవసరములేదు. మీయిష్టము వచ్చినతీని మెలంగును. తను కేటద్యయగుబంగుగఁబ్రేవేముగలదు.

యో—జ్యోతిషముగ క్షాప్తమగుటకు కేరళమంగు విశేషకృష్ణ అనునో పక్షిభాగముఘోషించెలియును.

నా—బాబురావుగారు. తమకును నయచేయుడన నెమ్మదిగవచ్చి యోగికి ననుస్కరించి నూర్చునియుండి యోగి పూర్వోత్తరము దెలిసికొని నతని కింకారముచేసి మావ్యవహారము ధరస్పదనకేతక నూర్చుండియుండిరి. అప్పుడు కుశైదారు బాబురావునిగాంచి అయ్య తమక పాడునూతియును బడఁ గారణమేమి.

బాబు—మీని నేను. భల రామసింఘు ముపురముగ లసి యిరువురి కిప్పుడ విడిగడిగా నెవరికిమిగద. పిమ్మటమే ముపురము అతర్థవం రిహస్యముఁగొన్ని గాంచుచుండ మావెలుకనుండి యెనరోవచ్చి మాయగుప్తముఖములపై విషవస్త్రమునువైచి యుమిపట్టి నైకుమిషములకు విస్మృతిగఁ వార్చుతిమి. రామసింగునుండి మెట్టియడుముల బడుచుఁ జెనో దెలియదు. నా మాతృశబ్దము వలనవచ్చి జూచునదికియూ నూతియును బడియుంటిని.

నా—ఏమేమి? ఈయింట కృష్ణాదులుగాక. యింకను దుష్టులుండిన. ఓరోరి దుండగులార మీకంతృకాల మాసన్న మామెర నారాయణసింగే గృహముననుండెనని యెరుంగర మగతనమున్న మీపజ్జీవిశేషములు నాకడజూపరాద. ఇట్టి అమాయకుల చెంతన మీపజ్జలుచూపించుట. అప్పుడు మీ నాబలములును మాయాపజ్జనమును దెలియునే అయ్యె రా మోజిగతి యేమామెనోగద. యెట్టియిక్కట్టు బడుచుండెనోగా ని మరియొక భయముమాత్రము రాగూడకు. ఇంనుగల రహస్యములఁగొన్ని యెరిగినవాడు. ఇంతకుదైవసంకల్పముదాట నేరికిని శక్తియుగాదుగద. యెంతత్రో మోతము ఒకదానికన్న యొకటి వహ్య వహ్య బాగుగనున్నది.

పా—మనమిట బడియున్నామి. ఇట్టివద్దచున్నవారి గతి యేమామెనో

నా—ఆవిషయమెగూడ ననుచూసమొనరినది. మన మింటికరుగువరకు నిజముదెలియదు.

బా—వరమానమేదైనా దెలిసిన? మీయింటన మా యింటన.

నా—మీయింటనే. మీభార్యయు గుమార్తెయు బృందావనమున కరిగిరని మనలక్ష్యుణసింగు జెప్పినాడు.

బా—వట్టిది సర్వాబద్ధము. నేనింట లేనితన నాభార్య గుమ్మముదాటి యీవలకైననురాదే. ఒకవేళ మనవాడు సరిగ దెలిసికొని యుండకపోవచ్చును. లేక కృష్ణాదులు గొంపో

యి యెట్టిప్రతీతిని గల్పింపవచ్చును.

నా — సాసరి అక్షయమై యనుమానింపబనిలేదుమనవాడట్లు పుట్టావాళ్ళతో జెప్పెను ఇతకుమన యోగిగారిని బ్రశ్నించిన సర్వము జెప్పెదను. స్వామియేమిశలవు బాబూరావుగారి విషయమై ప్రశ్నియితిశిలవిండన మందిదని యోగి కద్యాసనాసీనుడై : ఉమానిక్కించి వదినిముషములవరకునిమాలితనేతుండై యెన్నియోధ్యానించి శిరఃకంఠముగా విడిచినట్లు చెప్పి నారాయణాబు విరాడిగిన ప్రశ్నవిషయ మూహింప యిరువురు వాదించు మాత్రము దుష్టలబారిబడి యెది గుహనారాళంబున ఒడ్డులెయ్యున్నట్లుగు పించిరని యానత్కర. యోగిపుగివును దెలియ బలుక యాశ్చర్యముమంది గాదుమనుడి అట్టితర ద్వారముచేత నెవరో వచ్చుచున్న సంవడిచిననయ్యెను.

నా — ఎవరా ద్వారముచేతయన నేను లక్ష్మణసింగుని సరేవచ్చితిన లోనికిరమ్ము నీరాకికై యెరురు జూచుచుంటిని మనయింటివద్ద ఏశేషము లెవ్వయును లేవుగద.

లక్ష్మ — లేకేమి కావలసిసన్ని

నా — ఏమియున్నది.

లక్ష్మ — ఉడులకేమిగాని విరాటీరున నవ్యర్థకాలక్షేపము జేయుచు తిరుగుచుండిన యెట్టివింతలైల బుట్టును.

నారా — పుట్టకలదినవి మాకున పుట్టనిమ్ము అసలు జరిగిన కథయెట్టియో జెప్పుము.

లక్ష్మ — చప్పుటకేమి యున్నది అమ్మగారు రాత్రి నుండి యగు పించుట లేదనియు నెక్కడికేగిరో చెలియలేదని యువెంటనే మిమ్ముల రమ్మను మనియు మీ అమ్మాయిగారు గోలు గోలున విచారించుచు జెప్పితి ఇంతకన్న వింత లింకేమి గావలయును.

నారా — సరే బాగుగనే యున్నది ఇదివరలో జరిగిన చిత్రములలోని దొక చిత్రము ఇందాశ్చర్య మేవుయున్నది ఇంతియేన ఇంకను నేమైన గలవ.

లక్ష్మ — లేకేమి యిదిగో రె దుత్త రములు వచ్చినవి.

నా — వీని యిటుతెచ్చుని పుచ్చుకొని యిట్లుని జనువజొచ్చెను.

రెండు కలిశోధకునకు కలిశోధక కలిశోధిని వాఁయు నదేమన ఇదివరలో నీకొక బాబును వాఁసియుంటిని. దానిని నీవుచూచియే యుండువుగాని మూర్ఖుడవై తాజుట్టిన కుంజేటికి మూడేకాళ్ళున్నట్లు పట్టిన పట్టువదలకుటయి. ఇన్ని రోజులనుంచి నీవుచేసిన ప్రయోజకత్వము సుంతైనను లేదనివే రేకెప్పుడవసరములేకు ఒకవేళ మాయంటబ్రవేళించి యొక నాటిరాత్రి మమ్ము మృతప్రాయులుగజేసి రికార్డును మురుగువగైరా సంగ్రహించితివని సంతసింపచూపివేము అంతమాత్రమున మాకువచ్చినలోటులేదు. నీవిటుపిమ్మట బారాపురాదులకు దూరుడవై పెక్కుచిక్కుల పాలుగాగలవు జాగ్రత్తగ

ముందు మధుసూదనుని యాతని కూతురు సుందరిని పెత
కుటమాట నటుంచి నీభార్యబద్ధాభాయియు బాబూరావుభా
ర్యరుక్కాబాయియు కూతురు రాజరత్నమును నేమైరోయెం
డుండీరొ గమగొన నీకుగామగన నిన్నుబుట్టించిన బ్రహ్మకై
నకక్యను ఇకనైన బుద్ధిగలిగి బ్రతుకును ఒకటి రెండురోజుల
లో నీవుగూడ బద్ధుడవయ్యెదవు అనుతనము నీప్రయత్నము
లెల్లను దెలియుచునే యున్నది. ఈపరిమాత్రము నీపని పయి
నలగునని బాగుగ గ్రహించకొమ్ము. చెడిపోకుము ఏమో
వ్రాసిగి నని యుపేక్షింపకుము.

ఇట్లు నీప్రబలవైరి

పరిశోధక పరిశోధిని

సరేబాగుగానే యున్నదని వ్రాస్తేదారు రెండవయుత్తర
మునుగూడ నీతీరున జరువ మొనరిడెను.

అయ్యయి బాబూరావు యెంతవీరివాడవు వీధిమొగ
మైన యెన్నడెరగని నీకీగొడవయేల ఇనుము నాశ్రయించినఅ
గ్నిహోతునినకు సమ్మెట దెబ్బలయెట్లు యీదాష్టాదగుపత్రే
ధారు నాశ్రయించుటచే నీవుగూడమిక్కిలి చిక్కులపాలుకా
గలవు ఇకనైన బుద్ధిగలిగి నీయుద్యమమును వదిలితేని పెట
నేనీభార్యను గుమార్తెను విడచిపుచ్చెదను. కారణమేమ నీవు
వట్టి యమాయకుడను. గాన జాలిగలిగి యీతీరున వ్రాయ
డమైనది వైననీ యెప్పుడు వ్యర్థమగు శ్రమను జెడక యోచి
చుకొమ్ము.

ఇట్లు దయా మయి

నారా— అబ్బోయిట్టి బెదరింపులకు భయపడు వాడుగాడని యెరుగవుగాబోలు నా గాయగబాబన యినుపగుడ్డి భృగాని మినుకగుడ్డిభృగావు వీవేమనియను కొనుచుంటివోయని తలపంకించుచు మిఖమెర్రవార కనుల పెంబటియగ్ని కణములురాల దిగ్గునలేచి మీరెల్లరు నింటికరుగుడని పంపివైచి తానొక్కడు నాగృహహాళోధన కేయనంకల్పించి యిదివరలో దుండగుల దృష్ట్యలైన గిడించుచు బ్రేకిలిచి ఆహామేమిభవము యిట్టి భవనముగడుట చేతనే యీనాన్యల యాటలు సాగుచున్నవి అసలే మహామాయావులు అందుకు సహకారమిభవనముగూడను ఆపైన దైవము గూడవారి కట్లనే యుండెను మనమిక్కనేమి చేయగలము మనకెలిచి కేటలు యుక్తిప్రయత్నములైర్య సైర్యములు నేమిపని జేయుచు దైవముపై భారము నిసియీకార్యమున యడుగిడితిని కంతముతో స్థానిమున్నంతవరకు వీరిని విడచుటకల్ల ఓరోరి దుండగులార పక్షేనాను మీ యింటనిదేప్రవేశించుచున్నవాడు నీమిచేయగలరోరందు మీ మాయలకు మీమాటలకు మీబలకరాకీనుములకు వెరచి వెనుదీయగూడని యెప్పుడు దలంపడు ఈరోజున మిమ్ము బంధించుటయో లేకనేంట్లు బడుటయో జరిగితిరును ప్రస్తుతము మీరుపలాముతులై దొరకకున్న పక్షమురోజులలో బరివారయులేముగ నిమురంధి పకున్న నేనునారాయణబాబునేయని మీసము దువ్వుచు భవన మెల్ల ప్రతిధ్వనింప సిగవుగా

దమరీతిఁ బైకిలంఘింపఁ జట్టున నొకరాతిరలుపుయూడి, దాని నోఁబాటు పత్తేదాదుగూడ హటాత్తుగఁ జాతాభంబునఁ బడి పోయెను.

పదియేడవ ప్రకరణము.

౫ ర్వ భం ౫ ము.

ధిల్లికి మూడువైపుల యమునానది ప్రవహించుచుండెను. చక్కని ఉద్యానవనములుగలిగి, వానింటి మిన్ననుతాకు రమ్యహర్ష్యంబులునుగలిగి, లక్ష్మి ఎల్లడ తాడవింపుచు, విశాలమగు వీధుకలి నిత్యము వర్తకమునకు వచ్చువారును నగలనమ్మువారు, కొనువారు, వచ్చువారు, పోవువారు, అనేకులు అనేక దేశములనుంచి వచ్చుచుందురు. ఎల్లపుడు తీర్థప్రజరీతిఁ బ్రతికొట్టునందును. యాముఁబ్రజలు కిక్కిరిసియుందురు ఇట్లుండ నొకతోజననొక కొట్టినందు బంగరునగలను విక్రియించు గొప్ప షాహుకారు విశేషధనికుఁడుగా నయాతఁడు విక్రియింతున బెల్లను రత్నసరికులె, అతని నామునుగూడ రత్న శెట్టియనియే వాడుక మిక్కిలి బ్రసిద్ధిగల పురుషుఁడుగావున నూటికిఁ దొంబది మంది యాషాపునకే వచ్చెదరు. అంత నొక ముగలాయి వర్తకుడువచ్చి ఓహో శెట్టిగారు షేమముగనుండిర, తమదర్శనము

జేసి చాలాకాలమైనది. మరచితిర నాపేరు లక్ష్మీకలిలాలు
మాది జబ్బలపురం.

రత్న—ఒకటో తమర ఆనవాలు షట్టలేకఁజూతిని. ద
య చేయుదు. ఇంతసీరసముగ యుండిరేమి. అందరుజ్ఞేయము. ప
నిమిష దయచేసినారు.

లక్ష్మీ—మరేమియునులేదు. వస్తువులు గావలసి
వచ్చితిని.

రత్న—అభ్యంతరమేమి. తమచిత్తమువచ్చిన వస్తువు
లున్నవి. స్త్రీలకా! పురుషులకా!

ల—కాదుకాదు పురుషులకే.

ర—అట్టులైన వీరకడియములు ఆరులకల మారుగు
లు, తోడాలు, రత్నములుచెక్కిన సింహతలాటపు మురుగులు
చెక్కిని బంగరు గోవతాళ్లు, రవ్వలుచెక్కిన వలకములు, క్రొ
త్తవి, రెడిస్టాక్. గడివిప్పనైనలేదు. చూడవచ్చునవి నీళ్లతో
నున్న బంగీలను ముందునిచెను.

ల—యావస్తువులను జూచి నెట్టిగారు! పాతవస్తువులే
వైసగలవ.

ర—నావద్దలేవండి యెక్కడైన యున్నవేమో వాక
లు జేయుమనుచుండ వర్తక వేషధారియగు బ్రాహ్మణుడొకఁ
డువచ్చి రత్న శెట్టిగారు. రవ్వలుచెక్కిన సింహతలాటపు మురు
గొకటి యున్నది. గావలెన మీవద్దనున్నవా?

ర—అయ్యో కావలెను, ఓహోతమర విష్ణుశర్మగార

నావద్దనుగూడ యున్నవి. ఇవిగో దయచేయండి అన్నిరకముల వస్తువులు నిక్కడేయున్నవి. పరీక్షింపుడు.

విష్ణు—నమ్మదిగ గూర్చుండి మొగలాయి వర్తకుని గాంచి, తమదేయూరు.

ల—మాది జబ్బలపురము. నాపేరు లక్ష్మీపతిలాలు. సింహాలలాటపు మురుగులు గావలసి వచ్చితిని తమదీయూరేన దివాకర్ల విష్ణుశర్మగారు తమరేన తమయొద్ద సింహాలలాటపు పురుగుండెనని వింటినే ఉండెన విక్రయింపబడెన.

వి—తమకెట్లు చెలసినది.

ల—అపైన నొకపాముకారు జెప్పినాడు. అతని పేరు మరచితిని.

వి—పేరేట్టి జెప్పినాయేమి.

ల—కావచ్చును. వస్తువు యుండేనా లేద అమాట శలవిండు.

వి—లేకేమి యున్నది. ఈరత్న శెట్టియొద్దను మంచివస్తువులుండును. జూడుడు నచ్చినసరే లేకున్న నావస్తువును గూడ జాతురుగాక.

ల—ప్రస్తుతము మీవద్దలేదాయేమి.

వి—లేదు కావలసిన దెచ్చెదనని లేచివెడలెను.

అంత జక్కని పురుషుడొకఁడు షోడశకలా పరిపూర్ణుని రీతి బ్రాహ్మింపుచు తిన్నగ రత్న శెట్టి పాపుకడకువచ్చి యీకొయెవరిది. రత్న శెట్టిగారిదేన.

ర—బోను దయచేయుడు తమదేయూరు. మీనామ మెయ్యది.

పురు—మాది, అంబాలాచ్చావుణి. నాపేరు జగన్నోహను డందురు.

ర—ఏమిటనికై వచ్చితిరి.

పు—కొద్దిపనియున్నది. రహస్యవ్యాపారము.

ర—అటులైన పదినిముషములు తాళుడు ఈసాదోపరిభాగమున పైవేటు రూమునందు విశ్రమింపుడు. ఎవరాఅక్కడ చిత్తమని నాకణొకడు వచ్చి యేమిశలవు. మరేమియులేదు ఈజమిందారుని మేడపైకి గొంగోయి గదియందునిచిదాహారీర్థములనిచ్చి చెంతనుండి గావలసిన పరిచర్యజేయుచుండుము పొమ్మన వల్లెయని శెట్టియానతి చొప్పునజేసెను.

అంత కొంతపడికి విష్ణుశర్మవచ్చి తాదెచ్చిన వలయముంట్ల శెట్టికొసాగను అతడిటునటు పరిశీలింది చూచి యాశ్చర్యమంది యిట్టి వస్తువు నిదివరకెచ్చటను జూచియుండలేదు నామాన్యముగ దీనివిలువ లక్షరూప్యములకు తక్కువయుండదు. లక్ష్మీపతిలాలుగారు తమయగూడ నీవస్తువును చిత్తగింపుడు. ఇంతకు గావసినవారు తమరుగద వస్తువుచ్చినప్పిమ్మట కరీదుమాట యోజితము చూడుడన మంచివని ముగలాయివర్తకుడుయావస్తువునందికొని యిదివరలో జూచినవానిరీని నిర్లక్ష్యముగ యిటునటుజూచి చిరునవ్వులయ విష్ణుశర్మనుగాంచి ఆయా యీవస్తువును జేసిన యగసాలి యిగ్గామ కాపురస్తు

జేన లేక మరియొక గ్రామ కాపురస్తుడ.

విష్ణు— నేను జేయించలేదండి కొననులేదు. మాతం
డ్రితాతలనాటినుంచి యున్నది. వ్యాపారము నిమిత్తము కొం
తద్రవ్యము కావలసి విక్రియించుచుంటిని.

లక్ష్మి— సరే దానికేమి మీయివ్వము మీతండ్రిగా
ని పేరెనరు.

విష్ణు— 'గోపాలశర్మ'యందురు.

లక్ష్మి—మీతాతగారిపేరు.

విష్ణు— గోవిందశర్మ.

లక్ష్మి— ఆహా యెట్టి నామములు యేమిమహాత్ములం
డి ఇందు పొడియక్షరము లున్నవి ఎవరి పేరొయని,

వి— పొడక్షరముల పేర ఎక్కడెక్కడ.

లక్ష్మి— సరి సరి మీరెరుగనే యెరుగర.

వి— లేదు లేదు.

లక్ష్మి— వహ్వ వహ్వ తండ్రి తాతలనాటినుండిమీ
యింటనున్న వస్తువెట్టిదో జూడనైనలేద ఇప్పుడైన బాగుగ
జూడును నాకు చత్వారముతెండి నెట్టిగారు మీరొకవరి బా
గుగ బరిశీలింపుడు.

రత్న— మంచిదని యావస్తువును బుచ్చుకొని వెనుక
ముందులరసి పేరెక్కడండి నాకెక్కడ నగుపించుటలేదె.

లక్ష్మి— అదుగున శీలసంతనావధ్ధ న్నెయ్యారెండడు
రములగుపించుచున్నవి. బాగుగ పరిశీలింపుడు అగుపించెనలేద

రత్న— చిత్తము చిత్తము అబ్బ అక్షరములని భో
ల్పుట కష్టమునుండి మీరెట్లు గనిపెట్టికోగాని చాలహా
శ్వర్యమే.

లక్ష్మి— దానికేమి ఆయక్షరము లెవ్వయో శలవి
చ్చినారు గారు.

రత్న— అభ్యంతరము మేమి చెప్పెదవిననుదు మొదటియ
క్షరము “రా” యనియు రెండవది “చం” అనియు

లక్ష్మి— కాగుగఁజూచితిర.

రత్న— అయ్యో జూచితినిగాని విష్ణుశర్మగారు మీరు
గూడ జూడండి.

వి— తానుగూడ పుచ్చుకొని రా చం యను పొడ
క్షరములుగల నామమను జూచి వెల వెలబోవు మోముగల
వాడై తలవాల్చి యుండెను.

లక్ష్మి— శర్మగారు మాటలాడకేమి మీతండిగారి
పేరుగాని మీతాతగారి పేరుగాని మీపేరుగాని యిందులేదే
మి తక్కువవెల కెచ్చటనైన గొంటిర నిజమెద్దియో జెప్పుడు
లేకచోరీ అస్తియ.

వి— మీరా తిరువ శలవిస్తే నేనేమనివిజేతును. మా
తాతగారుజేయించినట్టు మాతండిగారు నాతో అనేకమార్లు
జెప్పినారు. మాతండిగారు మొన్నటివరకు ధరించినారు నేను
కాగుగ యెరుగుదు ఇందబద్ధ మంతమాత్రమునులేదు. మీరు
నమ్మండి నమ్మకపోండి.

లక్ష్మి— పోనిండు ఆలాగునే యనుకొందము. ఇందీ పొడియక్షరముల జూచితిరిగద మీతాతగారు జేయించినట్లు మీరేజెప్పుచుండిరి మీతాత తండ్రిల నామములుగాని మీ నామముగాని లేదాయె దీనియందేమొ రా, చం, అనియున్నది. దీనిని బట్టిజూడ రామచంద్రుడుగాను రాజచంద్రుడుగాని యీవస్తువున కధికారులైయుండవలెను. మీకెట్లువచ్చినదో తెలియదు.

వి— ఎట్లు వచ్చినదో ఆగొడవ తమకేల కావలసిన గొనుడు లేకున్న మానుడు ఇందు బాధయే మున్నది.

లక్ష్మి— సరిసరి బాధలేకేమి అంతయుబాధయే.

వి— ఏమిటందోయి బాగానేయున్నది కొననువద్దు పెట్టనువద్దు మావస్తువు మాకిచ్చివేయుదు నేజోయెద మీ కొక నమస్కారము.

లక్ష్మి— అంతతోందర జెందెదకేల ఈవస్తువును మీ కిచ్చుటయెట్లు ఇదిచోకి యాస్తివలె దోచుచున్నది.

వి— లక్షరూపాయల వస్తువు నపహరించుటయేన సెట్టిగారు రనుచుంటిర.

లక్ష్మి— ఆ సెట్టిగారు వినియేమిజేసెదరు. ఇదికాసు లభేరమేమిగాదు. గాక మీవస్తువును నేనాదు కపహరించుదు ను. న్యాయమా? పోలీసువారికి వప్పగితును. వారిండుగలని జానిజములగని పెట్టుచురు.

వి— ఆహా యేమి న్యాయమాది ఇదంతయునేమిటో

నావస్తువును నాకీచ్చెదరలేద.

లక్ష్మి— ఈయనండి ముమ్మాటికి నీయను.

వి— ఎందులకీయరు.

లక్ష్మి— చోరీ యాస్తిగావున

వి— చోరీ వస్తువని మీరెట్లు చెప్పగలదు.

వి— ఎట్లా ఈవస్తువు సందగలపేరే జెప్పుచున్నది.

వి— పేరెట్లు జెప్పుచున్నది.

లక్ష్మి— ఎట్లా ఇతరుల పేరుగలవస్తువు నీచెంత నుండుటచేత.

వి— ఉండిన తప్పేమి పరులవల్ల బహుమతినందిన వస్తువునకు పరులపేరుండక ధరించువారి పేరుండునా యేమి.

లక్ష్మి— అయ్యో మీరెగుదురుగనుకనే లక్షరూపాయల వస్తువు పదిరూపాయల కెక్కడో చోరులవద్ద కైంకర్యముజేసినారు ఎంతటి వారుగాను నింతపని జేయగలరు.

వి— ఆ చేసినాను ఏమిజేసెదవయ్య ఈకొట్టుగుమ్మము దాటిపోగలవ.

లక్ష్మి— ఏమి జేసెదవు కొట్టెదవా లేక చంపెదవ.

వి— ఏమి జేసెదనో ఇప్పుడెందుకు నావస్తువునాకీయనప్పడిమాట.

సెట్టి— లాలుగారు ఎందుకువచ్చిన గందరగోళమయ్య వారివస్తువు వారికిచ్చివేయక గడుసుకబుర్లు చెప్తారు. ఆ నేను ఇంతలా జమీందారుగారు వచ్చుచుండిరి, తప్పుకొనును

లెండు పొండనుచుండ నెల్లరులేచి నిలచిరి అంత జమిందారు
వచ్చి యొకచోఁ గూర్చుడియుండ నెల్లరు యాశ్చర్యమునఁ
జూచుచుండిరి అప్పుడు రత్న సెట్టి జమిందారుతో తమకేమైన
వస్తువులు గావలెన లేక విక్రియించుటకై వచ్చితిర యనెను.

జమీ— ఆ విక్రియించుటకే వచ్చితిని ఇక్కడ పెర
పారేరును లేరుగద.

రత్న— అందరు మనోరేనండి.

జ— వీరెవరు ఈయూరేన పేరెవరు.

రత్న— బామ్మర్లు పేరు విష్ణుశర్మగారు.

జ— ఓహో దివాకర్ల విష్ణుశర్మగారు వీరేన అయ్యత
మనో మాటలాడవలసిన పనియున్నది వీరెవరు.

రత్న— ఈరాండి మొగలాయివర్తకుడండి వస్తువులు
కొనుక్కోవడమునకు వచ్చిరి మనకాతాదా రేనండి

జ— సరే అటులైన బాధలేమ ఇదిగో అని జేబునుం
డి యొకమూటను దీసి విప్పి కొన్ని పెద్దవస్తువులను పాహు
కారునకిచ్చి వెలకట్టు మనెను.

రత్న— ఈవస్తువులు తమవేనాండి.

జ— మావిగాకున్న నావద్దకెట్లు వచ్చును. నేనెట్లు
విక్రియింతును.

రత్న— చానికేమిలెండి బంధువులుగాని స్నేహితులు
గాని కర్చుపెట్టమని యిచ్చినారేమోయని.

జ— ఎవరివిగావు నాకేరును యివ్వలేదు.

రత్న — అటులైన అగ్ని పుటాలంటి వస్తువుల నమ్మటకు కారణమేమిది.

జ — అదియ సీసందేహము వెర్రివాడ ఇప్పుడన్నియు కొత్తఫేషన్లుగావు వచ్చినవి అడవాండ్ల పోరు బడలేక విక్రయించుటకై వచ్చితిని ఇప్పుడైన నీయనుమానము దీరెన

రత్న — మధ్య నాకేమి యచుమానము.

జ — అటులైన యేవస్తువు వెంతజేయునో నీకుగావలసిన వస్తువులేవియో టక్కుటిక్కని రెండు మాటలతో పలు నలు జేయుము ఏమిటి లాలుగారు యేమంటారు.

లక్ష్మి — చిత్తము ఆలాగునేనండి బేరమంటె అట్లనే యుండవలెనండి జమీందారుగారు మీవస్తువులను నేను గూడ జూడవచ్చున.

జ — సరి సరి దానికేమిటి జూడవచ్చును కావలసిన గొనవచ్చును.

లక్ష్మి — అందులో బెద్ద వస్తువుల కేతనిడికొని యిటునటుజూచి నిశ్చేష్టుండై ఆహా నేడు గొప్పనుదినమని జెప్పవచ్చు నేడితీరున జరుగునని యెరుగుచుమాయని తనలో తాను యోచించిగొనుచు నిశ్చేష్టుండై గూరుచుండెను.

రత్న — ఏమిటోయి లాలుగారు మాటలాడక గూరుచుండిరి నిద్రవచ్చు చుండెన,

లక్ష్మి — లేదండి నాకు పల్లమందు వేళయెనది కార్కులాగుచున్నవి నీరసమగ నుండెను. ఇందుపల్లమందు మిగి

గి తియ్యని పదార్థమెద్దియో కడుపులో బడినపిదప జిలుక పలుకు తెన్నియైన బలుకును. శర్మగారు మీమరుగిదిగోనండి కాస్తంత కాఫీ బుచ్చుకొని యిప్పుడే వచ్చెదను అంతవరకు మీరందరు యుండిన కొన్నివస్తువులను నేనుగూడ బుచ్చుకొందును పదినిముషములలో వచ్చెదను శలవిండని నెడలిపోయెను పిమ్మట వీరుచువ్వురు గుస గుస లాడుకొనిరి. మొగలాయి కొద్దిదూరమేగి వెనుకకు తిరిగి జూచునరికి యిరువురు వచ్చుచుండిరి వారిని బిలచి రహస్యముగ నెద్దియోజెప్పి కుంపివైచెను పిదప గొంతసేపిటు నలు సంచరించి తిరిగి పాపు వద్దకువచ్చి గూర్చుని యేమిండి నెట్టిగారు శర్మగారు వెళ్ళి నారామేమి.

రత్న — యేమోనండి యెక్కడకు పోయినావో.

ల — పోనిండు జమిందారుగారి బేరమే మైనది. అయ్య తమదేయూరని శలవిస్తిరి.

జ — ఏదోయూరు మీకదంతా యెదుకు కావలసిన గొనుడు లేకున్న మానివేయుడు

లక్ష్మి — అట్లులైన వస్తువుల నిటుదెండు చూతమని వెనుకముందులు బాగుగ నరసి అనలీవస్తువులు నరియైనపు నాగాదాయని యేమన అందరు మాయావులె అందువల్ల నవరిని నమ్మవీలులేదు. ఒకవేళ తొందరపడి వస్తువుల బుచ్చుకొన్న యేపోలీసువారో యరెవ్వందురు. అప్పుడు బాధ బడలేక చావాలి అందుకై యడుగుచుంటిని మీకు కోపము లేదుగదా.

జ — ఇందు తప్పేమున్నది. కోపమెందులకు మీరడుగవలసివ సంకతుల నడుగుడని యనుచుండ యొకపురుషుని బట్టుకొని యిరువురు పోలీసునారు వచ్చినదిరి లక్ష్మీవతిలాలు భటులకుగాంచి యిదియేమి మీరిటకు వచ్చిరి.

పోలీసు — మరేమిలేదండీ యీబ్రాహ్మణుడు మారుపేరుగల చోరీవస్తువు నెవరివద్దనో గొనినట్లు చెలసిబట్టుకొంటిమి చోరీయాస్తిగూడ దొంగినది నిజముజెప్పుచుని యెంతబ్రతిమాలినను జెప్పుటలేదు స్త్రీవనుకడకు దీసికొని బోవుచుంటిమి అప్పుడన్నియుఁ దేలగలవు.

రత్న — ఏమండోయి విష్ణుశర్మగారు యీగందరగోళంయెంటయ్య నిజాసెప్పురాద.

జ — ఈవస్తువు చోరీయాస్తియని మీకెట్లుచెలియును

రత్న — ఈగొడవంతా చెచ్చిపెట్టినవాడీ మొగలాయి బాబే

లక్ష్మీ — ఏమండోయి సెట్టిగారు నామీదనేరమును మీపుత్రా యున్నారు నేనేమిజేసినాను బాగుబాగు వస్తువుపైన పేసుండుట జూపించినాను గొప్ప తప్పేజేసినాను మారతముత్రాతల నాటినుండి మాయుంటున్నదని జెప్పుట మారతగారు జేయించుకొనినారని మానాయనగారు నాతోజెప్పినారనడము మొన్నటివరకు మాతండిగారు ధరించియేయున్నారనడము. ఈపేరును జూడనేలేదండము యివన్నియు బాగున్నవి గాని యీపేరుయుండుటచే మీదిగాదని నేననుట దక్కి

దమాయెన మీవద్దవస్తువులున్నవి. అమ్మటకు గొనివచ్చితిరి జూపించిరి మీదవున గావ యనియడిగితిమి మావేయనియు అమ్మటకు కారణ మిట్టిదనియు శలవిచ్చితిరి అందువల్ల బాధయే మున్నదో జెప్పండి ఒక వేళ నింకను ప్రశ్నలువేస్తాము మీరెరుగని యంకితములెచ్చటనైన యుండును. ఈవేళ వెవరివని ప్రశ్నించుతాము తెలసికొనజెప్పవచ్చును లేకున్న మానవచ్చును మాటలాడినంత మాత్రముననే తప్పిదము కొనుక్కనే వాండ్లొన్ని ప్రశ్నలైన వేసెదరు బోలెడు డబ్బెట్టికొనుక్కనేవాళ్ళు కరిగించుకుండ గుడ్డివాండ్లరీతిని గొనెదర అకరునకు సాముబోయి ధిమ్ము వచ్చెనట్లు జరుగును.

పోలీ—ఏమేమి- జమీందారు వద్దగూడ మారుపేర్లు గలవస్తువులుండెను, పులిమీద బుట్రియనిట్లు అయ్యె తమవస్తువులను గూడజూపుడు.

జమీ—అయ్యోజూపింకుకేమి యని రత్న శెట్టికిచ్చెను షాహుకారి నటుపరిశీలించి జూచి- అబ్బే- యీవస్తువులట్లవి గావండి ఇతకు అనుమానపువస్తువుని తెచ్చిపెట్టినవాడీలాలు బాబే చూడవయ్య బాబు—గొడవదెచ్చిపెట్టినావు అప్పుడావస్తువుల నందికొని లక్ష్మీపతిలాలు— జమీందారునిగాంచి తమరింతకుపూర్వమీ బ్రహ్మణునిగాంచి మాటలాడవలసినపనియున్నదని యంటికే మీకిరువురకు నెట్టిస్నేహమువమయ్యబ్రాణుడ ఈజమీందారు వేషధారిని మీరెప్పుడైన యెచ్చటనైన జూచినట్లు జ్ఞాపకమున్నద

వి—ఇదివరకెన్నడు జూచియుండలేదు:

లక్ష్మీ—సరేపోనిండు ఈమరుగునెచ్చట గొంటిరో
జెప్పెదర లేక పోలీసువారి పెంటజనదర వీరుమాత్రమునిన్ను
విడవరు ఈవస్తువును మీకమ్మినవారు దొరకిన మీరుమాకు
సాక్ష్యము మఱియువివరింపవలసి యుండును తెలిసినద

వి—చిత్తము చిత్తము.

లక్ష్మీ—చిత్తములేదు పొంగరము లేదు నిజము: జెప్పండి

వి—ఈవస్తువునొకవర్తకుని వద్ద గొంటిని యతనివా
నము రుస్తుంబాయనియు నైశ్యులమనయు పేరుమాధవశెట్టని
యు జెప్పెను.

లక్ష్మీ—వయస్సెంత.

వి—యిరువదికిలోపు.

లక్ష్మీ—దేహచ్ఛాయా

వి—పసిమివర్ణము

లక్ష్మీ—ఈజమిందాగుని బోలియుండున

వి—అ—చాచు వయస్సు వీరిలో సమానమే నంది

యములేదు.

లక్ష్మీ—సోయిచ్చినసామ్మెంత.

వి—పదివేలు.

లక్ష్మీ—ఏనాండివాళుకారుగారు నామీద కోపము
నుజెంది కేకలువైచితిరే.

శెట్టి—చిత్తమిండి కుమించండి ఈబ్రహ్మగుడిటివాడని

నా కేమిచెలియునండి.

లక్ష్మీ—ఏమండిజమిం వారినిగారు కాదుకాదుజమిం దాగుగారు యనుసరికెల్లరు తెలతెలబోయి యొకరిముఖము లొకరుజూచుకొనిరి.

లక్ష్మీ—తమరుగూడనిందుగలయదార్థమునువచింపుడు లేకున్న మిమ్మిపోలీసువారు విడువరు పైనమియివ్వుము.

జమి—నావస్తువులపైగూడ విలాసములుండెనా యేమి.

లక్ష్మీ—అ— యున్నవేయనుకొనుడు

జమి—వున్నటులైన జూపింపుడు,

లక్ష్మీ—సరి నంతసేపు ఇదిగో జూపించెదను శెట్టిగా రు మీరేవరిక్షింపుడు ఇదిగో యీవటగాకు సీలస,తనావద్ద లడుగుభాగమున గలపేరునుకూడ జూడును ఇంకను యున్నవి పిమ్మట నీపెద్దవస్తువుల నెల్ల సీక్షించుడ వదింప రత్నశెట్టి వస్తువులనెల్ల పరిశీలించి జూచి యాశ్చర్యమంది యీపేరులజ దువుమనెదర.

లక్ష్మీ—వద్దువద్దు నామములనుజెప్పిన మాసంబంధీకు లవనియనునగలరుఅని యనుచుండ నెమ్మదిగ జమిందారులే చెరు.

ల—లేదెదవేల ఒకఅడుగైన కదలుటకు నీలులేదు. పోలీసువారు కపద్దార్ చోరీ యిమ్మిస్వాధీనమందుంచుకొను టు. జమిందారిని స్తేషనుకు గొంపోయి బేదీలను ధరిలించి

జాగ్రత్తగయుండుదు మహామాయావిని. అనిచెప్పి మొగలాయి
కనకుడందేనింజనియె మొగలాయివర్తకుడు! నారాయణబాబు
అని పాఠకులు గ్రహించియేయుండురు.

తదునెనిమిదవ ప్రకరణము.

సాహసము.

పారకా? ఒకపరి పత్తేదారును కలుచుకొందము. అట్లా
తదు పాతాళ లోకమున బడిపోయెచుగద కొంతకాలమునకు
స్పృహవచ్చి, గాయములు తగులనందులకు సంతసించి, బలము
నశ్చ కొన్నిటొట్టెల ద్రావకము ద్రాగియుండెను. కొద్దిబలము
కలుగగనే యాగది బరిక్షింప మొదలిడెను. అంతయు గాఢాం
ధకారము. “ప్రయత్నేన సిద్ధతి” యనునట్లు ప్రయత్నింప
గొంతసేపటికి నిర్భాగ్యునకు నిక్షేపము పొందినరీతిని సంత
సించి జూచుసరికి నాగువాస మొక వోనగుపించెను. తనశక్తిసం
తను వినియోగింప నవసరములేకనే బహుశులువుగ స్వాధీనమ
య్యెను. పెంటనే దీపమునుబట్టి క్రిందభాగమును పరిశీలించి
జూచెను. అందేముండెనో యెంతలోతుండెనో చెలియదాయె
అప్పుడు జేబునుండి యెద్దియోదీసి క్రిందకు జారవిడచెను. పెం
టనే గుఱుక్కను ధ్వని విననయ్యెను. హఠాత్తుగా యేమియాశ్చ

ర్యము సాతాళగంగ యున్నదే లోతుమాత్రము విశేషముగ
యున్నట్లు దోపదు మనము నోనికి విడిచిన వస్తువువల్ల నెంత
నే నీటిశబ్దము విననయ్యె. అహ యొక్క-మాపాయి యె.తయువ
కారముచేసెను. మనచెంత నిదిలేక న్న యిగుగల రహస్యమె
ట్టుదెలియును. ఇచ్చట రాయిగాని మేకగాని కర్మగాని యేమి
యు దొరకని క్రదేశముగద ఇంచుచాల విశేషము లుండితీరు
ను. మున్నుండు మాసాతాళ గంగకుదిగు సాధనమరయవలె
నిపుడు సావాసమొకటి యుండిన సార్థకమగును. యేమిజేయు
దమాయని యూహింపఁ జొచ్చెను. గాని యుపాయమేమియు
దోచదాయె. అభవనమంత్రైక నిమకుట కారంభించెను. ఏ
కార్యమనకును వల్లుదల నుభయము లే నెరి నానాసము భగ
తకు మనము జేయనది పోవకారనిషయము. మన ప్రయత్న
ముకు సాయమైన జేయవలె లేద లేదు యుపాయమైనదోప
వలె వైన యీశ్వరుడున్ననాడు కాళిండు చూడమని మరల
వెదుకజొచ్చెను. సొగులు, గొంగులు. మూము, ముదలుగు
నవి విడువక నెమకెను. గాని మేమిసార్థకము. పైకిపోలిలులేదు
గదయని యొకపరి పెకీజూచెను. సాధనవస్తువుగాని మార్గము
గాని యగుపించ లేదు. తొగుప్పమాత్రము యూడి క్రిందబడె
ను. అంతయును నిడిపోయెను. ఆశీర్వాదము పట్టుచి సుమా
లేడనిమిది గజములుండవచ్చును. దానిబాగుగ విప్పి ధూలి
ధూసరితమై యుండుటచే శుభముగ నులిపి తిరిగి తలకుజట్టు
కొనకొచ్చెను. చాలావరకు జుట్టెను జుట్టి: సాగదీసిదాని తా

దుగ మార్చి యొకకొనను స్తంభమునకు కట్టి దే వరమేశ్వర
యని రజ్జసాధనమునఁ బాతాళగంగకు దిగుట కారంభించెను.
రెండు నిమిషములలో దిగివైచెను. జలమునుగాంచి పురుశెడు
నీరు నోటనిడుకొని పరీక్షించి జూచెను. ఎట్టిదూర్వాసనయులేక
పరిశుభ్రముగ యుండెనని సంతస్పించి నీటిలోనికినుమికెను. మి
క్కిలి లోతుమార్త్రముండెను. వెంటనే హాయిగ స్నానముజేసి
కడుపార జలపానముగావించి ఇతటి స్వచ్ఛమైన జలమిందుం
డఁ గారణమేమి ఇది కూపమున లోము గదు. ఒకవేళ య
మునానదీ జలము అటులైన నదినుండి యిటకు మార్గముండితీ
రును. ఈరహస్యమునుగూడ గనిపెట్టిపోదము. నలువైపుల వె
దకి జూచెను. గాని యొక్కవైపునమార్త్రము సారంగమొకటి
యున్నటులనుమానములేట్టి నీటముగి సారంగముగూడ బోవ
నెద్దియోమార్గమున కవరోధముగ నుండెను. ఇదియేమి దారు
న లేకమృతకళేబరమయని ముట్టిసాదామత శరీరము గగుర్పా
టు వహించెను. అబ్బ శవమే శవమేలయని ధైర్యముచు
వహించి యాకళేబరమును గురు పగ్గిదేశమునంచి యీవల
కులూగి నెమ్మదిగ వైకిలేన నెత్తి వక్షస్థాము నంటిజూచెను. జీవ
యనుమాన మెంతమార్త్రముండెట్లేను. ఇంకను భ్రాంతివదలక
శ్వాసను పరీక్షించెను. పిమ్మట నాడినిగూడ పరీక్షించి జూచె
ను. కొద్దిగ యూపరియున్నట్లులాశగలిగెను. ఎట్టులైన గవ్వపడి
వైకి గొంపోయిన బతుకునేమోయను యాశవొడమెను. ఇక
నాలసీందగదని కట్టుపుట్టము తప్ప మరెద్దియు చెత్తలేమిండెసి

సాక్షానమున నిజకట్టుపుట్టమునకా కిలేచరమును తన వీపునకంటి గట్టి రజ్జునుబట్టి పైకిరాబ్రమయ్యించి అతికష్టముమీద పైకగ బ్రాకు చుండెను. చాలవరకు వచ్చెను. అంతగొంతవడికి పై గోడయంచు చేతికిదొరకెను నరికేరెను. పైకొచ్చెను. మిక్కుటమగు యాయాసము నలుగుటచే గొంతవరకు గూర్చుని శ్రమదీరినపిదప నడ్డకట్టును? ప్పి శవమును బరుండబెట్టి దేహ మందగుల నీరుబోవుటకై యుగరమునఁ బాదముచేఁ ద్రొక్కి పిమ్మట నెద్దియో దానినకమును నోటయంచునుప లోనికిబోక చెలివిల వెంటఁ బోవచ్చును. అయినచు మానక యొక్కకబా ట్టునొప్పున నోటయందుంచుచునే యుండెను. ఒకపావుగంట కు కొద్ది భాగము వచ్చునప్పుట్లులగుపించెను. తిరిగి యాయకాష ధమునే బ్రయోగింపను అప్పుడు కొద్ది సులువగుపించెను ఇక భయము లేనని నారాయణబాబు వస్త్రమును ధరించి మా మూలు పనేమును గొట్టి వస్త్రరజ్జునువిడదీసి తలనుధరించి చేలొత్తును. శవముచిత్రకుదెప్పి జూచి యీతడెవడైయుండు ను ఇందుండఁగారినిమీమిది మనరామోజీ గారుగద అంత యదృష్టమా యెంతైనను బ్రతికి లేచినపిదప యోజంతమని అట్టేగూర్చుండి చూచుచుండెను. అంతకొంతసేపటికి ఆయతర చితవృత్తిలేచి గూరుచుండును. ఆకలి దాహమని నోరుదెరచెను. నారాయణబాబు గ్రహించి దాహమును గొన్నిరొట్టెలను గూడనిచ్చెను

నా— నీవెవరవు ఈపాతాళ జలమునబడి యుండగా

రణమేమన యాతడిట్లునయె అయ్యా నేను రామోజియనువాడను ఎవకో నా... ఖమున పిషకేప్త వస్త్రమునవైచి యీసాతాళగంగయందు బడవైచిరి ఇంతకన్న నాకేమియు దెలియదు.

నా— చట్లున కొగిలించుకొని ఓయి నాప్రాణమిత్రుడివగు రామోజి నేనె యుట్టెనుడిచిము.

రామో— చిత్తము నాపర్యభవగు నారాయణబాబు నా రస తేకు నన్ను బ్రతికింప యుతీరున శ్రమయని యెచక సాహసించి పంజేయు సమర్థులు మరెవరుగారు.

నా— ఇట్లుపైన మహము చేయవలసిన కనియేమి.

రామో— ఏమున్నది. ఇటికిపోవుటయె.

నా— పోవుటకు మార్గమ గలద.

రామో— అయ్యా లేకేమి పడిమర గోడకుగలద్వారమునుబట్టిబోవి మేలుదూరిమున నొకభవనముగలదు. దుష్ట సంఘ ముచ్చటనే నివసించియుండును బహుచిత్రముగల విశేషము లున్నవి.

నా— సరే మన వారంవరు నెటచుండిరో నీకుదెలియునె.

నా— కొంతవరకు దెలియును ఇచ్చట గొందరు నచ్చటగొందరు గలరని నామాతయము.

నా— అట్లనే గాఢమ్ము ప్రస్తుతము మనమావలకు పోవుమార్గమును దెప్పుము.

రా— ఈదక్షిణపు గోడకుద్వారముగలదు వెనుకనొ

కపరిజూచియుంటిని. లెండని యాద్యారమును దీసియురువురు నాద్యారమునుంచి పై కేగి యొకసావడి నుండు బ్రవేశించిరి అందుగదులుగూడనున్నవి గాని అన్నిటికి దృఢమగు కప్పతాళము లె అప్పుడు కష్టేదారు తనయావచ్చక్రిని వినియోగపరచి యొకతాళమును నూడదీసెను చేలాంతరు వెలిగించి రామోజ్ఞ హాయమున లోన వెదుకజొచ్చెను అంతనొకమూల నొకవ్యక్తి బంధిబడి యుండగాంచి కట్టులనువిప్పి యెవరునీవని పలుకరించెను. గాని ప్రత్యుత్తరమురా లేదు తిరిగిబిలచెను 'ఊ' యనుక బ్రమునినవచ్చెను మరలనీవెవరిని పలుకరించెను.

వ్యక్తి— నేను యనాధను

నా— ప్రస్తుతనుట్లను కుకొండము నీపేరెవ్వరు.

వ్యక్తి— నాపేరుతో మీకేమిపని నన్నందుకు బాధి చెనెవో నీకోరిక నెరవేరునన్నమాట యెన్నటికి ననుకొనకుము.

నా— నే నెవరినని నీయభిప్రాయము.

వ్య— నాసాలిట మృత్యు దేవతపని

నా— కాదు పొరబడుచుంటివి నీవంటియబలల బాధించు నుట్టల సాలిట మృత్యుదేవతను. లెమ్ము నీయదంతము సావకాశముగ నుడువుము.

వ్య— చాలుచాలు నీలీరుననీ పెన్నిసాగుల మాయ మాటలచే మీసపుచ్చలేదు. ఇక నన్నటికినీ మాయకు లొంగు దాననుగాను.

నా— మధుర వత్తేదాంగు నారాయణబాబను వాడను మిమ్మువెదకుటకై యష్టకష్టములబడి నాదగుపూర్వపుణ్య విశేషముననిన్ను బాటగంటిని నామాటకునమ్మి నావెంటరమ్ము ఆలసించేన ముప్పువాటిల్లు నింకను జాలపనులున్నవి.

వ్య— చట్టున లేచి గూర్చుండి స్వామినమస్కారము సుందరియనుదాసను.

నా— ఏసుందరివి మధుర సుందరివ లేక బెంగుహారి నుండదని.

వ్య— బెంగుహారి సుందరినే

నా— ఏమేమి నీవెట్టువచ్చితివి ఎంతకాలమైనది.

సుం— మాసముగావచ్చినది ఒకనాటిరేయి నీమరించుచుండ నలుపురుచోరులు మాయిట బ్రవేశించి ననుగొనివచ్చి యింనుచి కృష్ణసింగను వాడివృథా నాచెంతకువచ్చి తను జేపట్టుని నిర్భాధించుటచే యిప్పుడుగూడ వాణేవచ్చెనని భ్రాంతిజెంది మిమ్మునిడిచినందుకు ఓమిప్పుడు మీకదే నమస్కారమును చుడనొక వ్యక్తి సాక్షాత్కరించె.

నా— ఎవరునీవు ఇటుకు రాగారణమేమి నిజముజెప్పుము లేకున్న నిన్నిపుడ యమసదసమున కతిధినిగా జేసెద.

వ్యక్తి— ఏమేమి నీవా నన్నుసంహరించువాడవు. నేనశరినో దెలిసి నీవీతిరున నుడువగలవస్థ ఇప్పుడైన నన్న నీసాలిట మృత్యుదేవతగా దెలిసికొమ్ము.

నా— ఆమాటవిని గొంతవడి నిశ్చేష్టై యావ్యక్తిని

గాంచి మాయాసుందరివ అటులైన నేటికి నాకోరిక నెరవేరెన ని దలంచెద.

మా॥ సు॥ — నీకోరిక యెట్టిది?

నా — నిన్ను బట్టి బంధించుటయె.

సు॥ — నీ నా! నన్నా! బట్టుటయ బంధించుటయె యెంతవలెమాట? నామాట యటుడనిమ్ము నీగతి యేమగునో జూచికొమ్ము

నా — ఏమిజేసెదవు. నీవల్లనేమగును. ఇక నొకయడుగునె గదల్చుము.

సు॥ — మాంబంటికివచ్చి నన్నే బెడరించుచుంటివ యని యిరువ కొవినితీయ ప్రయత్నించుతరి పక్షేదారదిగాంచి చట్టన మీదికురికి యదిమిపట్టి రివాల్వరు నూడబెడికి పైపుట్టముచే రెక్కలు విరచిగట్ట బ్రయత్నించుతరి నొక్కయడుగున పక్షేదారుని దోచివైది యదృశ్యరాలయ్యెను. అప్పుడు నారాయణరావు చేయుచేదియులేక నివ్వెరగ్గది రామోజుని బెంగుళూరి సుందరిని వెంటనిడుకొని శత్రుగుహను విడచుట మంచిదని నిజనదనంబునకరిగెను. పిమ్మటఁ చోరీవస్తువునకై ఢిల్లీకిఁబని దైనకటాక్షవశమున విష్ణుశర్మతోఁబాటు మాయాసుందరినిబట్టి బాధించిన సంగతి మీరెరిగినదేగద,

దొంగలరాణి.

పందొమ్మిదవ ప్రకరణము,

హాసము.

ఒకనాటిరాత్రి యమున యందొగ కడవ పోవుచుండ ను. అప్పటికి దాదాపు పండ్రెండుగావచ్చెను, అంతట నిశ్శబ్దముగ నుండెను, కడవయందుగూడ నిశ్శబ్దముగానే యుండెను. దీపమెసలులేదు. జనముమాత్రము చాలమంది యుండిరి ఒక యేబడికి తక్కువ యుండరు అందరు నిద్రించుచుండనోపు లేక అమావాస్య రాత్రియగుటచే మార్గమధ్య వోరభయము వచ్చునను భీతివల్లనోగాని మాటలాడుట లేదు. కడవయజమాని గావచ్చు చుక్కనిచెడ సూర్యుండి చుట్టను గాల్చుచుండ యిద్దరు లోపలనుంచివచ్చి టాపుపైన చల్లగాలికై గూరుచుండిరి. వారిలో నొకఁడు షరంగునుగాంచి సిపేరెవరు. ఈకడవ నీదేనయన షరంగిట్లనియె. చిత్తము నాపేరాడి నారప్పకడండి తమపేరెవరిండి నాపేరు మాధవుఁడు వీనిపేరు వృకొదరుసు యనుచుండగ లోపలనుంచి మరియొప్పురునచ్చి మేము ఒరుండ వచ్చునాయని నారప్పనకడ మీపనియేమియులేదుగాని మాటయనిచిలచి రహస్యముగ నెద్దియోజెప్పి పొమ్మనెను. అప్పుడు మాధవుఁడు నారప్పనుగాంచి మీజట్టెందరుండిరి. మాజట్టెండి కదిమంది యుంటిమిది నీదేన యీకడవ కదిమందికి

యుమ్మడండి సరే నిద్రవచ్చుచున్నదని మాధవ వృకోదరులు లోనకేగి పరుండిరి. అదివరలో లోపలపరున్న యేబది మందికి నారప్ప నాకర్లు బేడీలదగిలించిరి. చీకటిగాన యెవ్వరికి దెలియుటలేదు. ఒకరిద్దరు మాత్రము మెలకువవచ్చి లేవబోవ సంకలించుట గ్రహించి మోసము మోసమని బొట్టలిడఁజొచ్చిరి. అప్పుడు నారప్ప లోపలికివచ్చి అయ్యలార అల్లరి చేయకుడు పడవ మునిగిపోగలదు. ప్రమాదమునచ్చునని యనుచుండ మాధవభీములు నారప్పకు బట్టుకొన యత్నించుతరి అయ్య మీరేమియుఁ బ్రయత్నింప గడు రివాల్వరు యిఁకగో కదలిన ప్రేల్చివై చెద జాగ్రత్త కదలకుడు మాటలాడకువని యనుచుండగనే నలుపువచ్చి కృష్ణభీములకు స కలల దిగిల్పిరి. పడవ వెనుకకు బోవుచుండ నొకయరగంటకు రేవుఁజేరెను. పడవను కట్టివైచు బేడీలవారను వెంటనే జైలున బడవైచి. కృష్ణభీమసింగుల నిరువురును వేరువేరుగ మరొన గది నుండునిచి జవానులకు వపుజెప్పి బహు బాగూతగా మెలంగుడు వీరినిమిత్తము చిరకాలమునుండి ప్రయత్నింప దైవచక్రమున నేటికి దొరకిరని కృష్ణభీమసింగుల నొక్కొక్క జేబుల వెనుక రెండు యుత్తరములు మాత్రము దొరకెను. చాటిలో నొక యుత్తరమీతరునఁ జదువజొచ్చెను.

నీప్రియురాలు మాయాసుందరి వాప్రియురది. ఈరాత్రి తెల్లవారకముందే మన దెయ్యాల మేడలో మూడవ యుతము నందుల రవైపుండుగురు గొడుగులలోను మనుషులగు

యామె తండ్రి మధుసూదనుడు నుండిరి. ఆ షీషయందే రెండవ
యంతసునూదారవ గడియందు బెంగుభూరి సుందరి యున్నది.
వీరిమువ్వరకు గొంపోయి మన నివాస గృహమునందుంచవ
లెను. ఈయరువుర సుందగులను మనభీమసింగు శూరసింగులు
వరించియుండిరి గాన వారిచేతనే యీపని జేయించి నీవు వెంట
నే బయలుదేరి రావలయును. వస్తువులెల్ల పోలీసువారి యాధీ
నమైపోయినవి. తప్పక యీరాత్రి పండ్రెండు ఘటలకువచ్చి
నన్ను కలిసికొమ్ము. లేకున్న లేపటి రాత్రికైన నచ్చి కలిసికొ
నకున్న సర్వ ప్రయత్నములు నిష్ఫలమగును. నీవువచ్చి నన్ను
విడిపించినప్పట్ల పత్తేదారుని బుధ్ధిచుటయో లేక సహరిం
చుటయో చేసితిరెదను. కడు జాగరూకతతో మెంగుము. ప
త్తేదారుగూడ యిక్కడకు వచ్చునని మన కమలవల్లఁ దెలియ
వచ్చినది. ఇక్కడ నాకాధారము కనులేయైయున్నది. సమస్త
రహస్యములు దెలియుట కాధారమీకవలయు వచ్చేటప్పుడు
భీమసింగు శూరసింగుల వెంటనిడుకొనిరమ్ము. జాగ్రత్ భద్ర
ముగిరిమ్మ ఆలసికరమ్మ. ఇట్లు నీప్రణామియ

మాయాసుందరి.

అనియున్న రెండుయత్తరములఁజూచి మొట్టి యత్త
రమునందుగల సంగతుల కచ్చెరువందనవసరములేదు. యిదివ
రలో యోగివల్ల ప్రశ్నచూపముగ దెలిసికొనినవాడు గనుకనే
పడినమీద బోవుచున్న కృష్ణాదులను కట్టుకొన గారణమైనది.
రెండిన యత్తరమునుజూచి యేమి జేయుదమని గొంతవడి

యోజించి బలరామ చక్రపాణులను రప్పించి మీరిరువురు సుం
దరులను గావుడు. వారివద్ద సూరసింగొక్కడు మాత్రమే
యుండును యెట్టులైన వారిని రక్షించి ఢిల్లీలోగాని మార్గమధ్య
యందుగాని నన్న గలసికొనుడు నేనిప్పుడే లక్ష్మణయుతుడ
నై ఢిల్లీకిఁ బోవుచుంటి. రామసింగును యింటికక జాగ్రత్తగ
యుండుటంకే స్పష్టము జేసితి. నేనిదే వెళ్ళుచుంటి నని పరుగిడఁ
బోవును. ఇంతయు నైదుగముసములలో జరిగిపోయెను
ఇక్కడ బలరామ చక్రపాణులు సుధుసూచనాగుల రక్షించుట
కరుగుచుండిరి. కొంతదూరమేగి. అత నొకపురుషుడు వరు
గిడి వచ్చుచుండుటగాంచి చీటిమగుట నేమియు జెలియక ఆ
లరామదాతనిగాంచి యెవని పగుగిడు - రు! నేను పోలీసు క
ర్మచారిని మీరెవరు? నేను బలరాముడ నీడు మీసోదరుడు
మీరు ఢిల్లీకిపోయి యిటకు రాఁగాఁజొమేమి.

కర్మ—ఇక నేమున్నది. కొంపమునగినది. మాయాసుం
దరి ఢిల్లీజైలుకుఁ జి తప్పిదికొని పరుగురు రక్షకభటుల సం
హరించి వందలకుఁ చాగుల పెట్టనిడికొని కృష్ణాదుల విడిపిం
చుట కరుగుచుండ ని మన యోగిశ్రుంగవుండు మార్గమధ్య నె
దురుగవచ్చి జెప్పెను. రండు క్వరకుడును ఈ యిదీల నిటనుం
డి మనొక చోటికి మార్పుడుజేయకన్న జిక్కురాగలదు వా
రురాకమున్న యీపనిని జేయవలెను. మీరుగూడ వచ్చెదర
పోనిండు మీపనిని నెరవేర్చుకురండు నెక్కడను జాలనాయని
వరుసన జైలుకడకరిగి యేమిరా జాగ్రత్తగయుంటిర లేదాయ

వధులూనచ్చినవానిని జూచి యెవరుమీరు? నేను నారాయణబాబును.

భటులు—ఏకారణమున యిప్పుడింత తొందరగా పరుగిడి వచ్చితి?—

నారా—ఏమని జెప్పను. యీ రత్తిలో మనందరికీ నిశ్చయము. మోసము. మోసము. మామూసుందరి జైలుకుండి తప్పించుకొని విశేషజనముతో మనచే బట్టుబడిన కృష్ణాదులను విడిపింప వచ్చుచుండెను. యీఖయిదీల నటనుండి మరి యొక స్థలమునకు మార్చవలె అందు తాళములదీయును అల సించిన మోసమువాటిల్లును. త్వరపడుదు రండని తాళములదీసి తారి న్నెరి వెంటనుకొని వేరొక రహస్య స్థలమునకు దీసికొనిపోయెను. ఇటనున్న జయిలుకాఫర్లు సుఖకడితిమని హాయిగ ప్రేమనున కిరుగ నరికిలి నెస్సెట్టదు వారినిగాంచి ఖయిదీలను విడిచివచ్చిరి. రేమన అయ్య వత్తేదారుగాక స్వయంకాగవచ్చి ఖయిదీల గొంపోయిరని యీవత్కదను దెలియజెప్పిరి. ఈకథ యిట్లుండ అక్కడ నారాయణబాబు తనచారుడగు లక్ష్మణుని ముందుబొమ్మని తాను నెమ్మదిగ, బోవుచుండ మార్గమధ్య యోగి యెదురై యెవరావచ్చువారనుసరికి కంఠస్వరమును బట్టి యోగియని గ్రహించి స్వామి సమపాకరము. విశేషము తెలియను లేవుగదా?

యోగి—లేకేమి యిదిగో రహస్యపుటుత్తరము.

నారా—ఏని నెక్కడ సంపాదించి?

యో—కమలవద్ద దొరకినది.

నా—ఆహా! యెంతచక్కని పనిచేసితిరి. నేనుగూడ నీ కమలను బట్టుటకన్నే వచ్చుచుంటి శ్రమబడ నవసరములే కుండేసితిరి. డిల్లీలో కొత్తపశేషములు లేవుగద.

యో—అక్కడి సంగతులు నాకుదెలియవు. ఈ కమలనిమిత్తమిచట నేవేచియుంటి. నాపొన్నేను జేసితినిగాన ఢిల్లీకి బోయెదననుచుండ వెనుకనుండి యెవరోవచ్చు సందడి వినన య్యెను. పెంటనే వీరిరువురు దూరముగ నొక వృక్షచ్ఛాయ ను దాగియుండిరి. ఆ పోవువారెవరై యుండునని యోజింపసాగిరి. గాని యర్థరాత్రి సమయమగుటచే నేమియు దెలిసినది కాదు. మువ్వస బోవుచున్నట్లు మాత్రము గ్రహించిరి. అప్పుడు నారాయణబాబు సాహసించి యెవరాబోవువారని చరచరవా చెంతకరిగి యెదురుగవచ్చినిలచెను వారీతనికి సమాధానము జెప్పకయే బోవుచుండిరి. అప్పుడు పత్తేదారు వానినిగాంచి మీరెవరోజెప్పకున్న నిలువుడు. ఇక నొకయడుగైన ముందునకిడకును నిజముజెప్పుకనుననికి యామువ్వురును నారాయణబాబుపైడి కాలుసేతులు బంధించి మేమెవరమో నీకిచ్చుడైన దెలసిన ఏపడవయందు నిద్రించుచుండ మోసమున నీచేకట్టబడి జైలునందుంచబడితిమో యెవని చొక్కాజేబునందుగల రహస్యపుటుత్తరములను సంగ్రహించి మారహస్యములనెరింగి యుపకారముజేయ వ్రాయుకొనిన నీసర్వమును దెలిసికొనివచ్చిన నీపరమశక్తివగు కృష్ణసింగును. ఇప్పుడైన బాగుగఁ దెల

సెన లేదాయను మాటల దూరముగఁగన్న యోగిమాత్రము
 వినెను. గాని యాతఁడొక్కడేమిచేయగలడు. పాపము జాలవి
 చారింది అయ్యె డైవను! ఇంత నిర్ణయడవైతివేమి దుష్టశిక్షకు
 డవు శిష్టపరిపాలకుడవని వచించువిబుధవాక్యంబులు న్యర్థము
 లని యీక్షణమున నామదికి సమ్మతముగ దోచెను. లే
 కున్న యిట్టి లోకోపకారి యీతరున చిక్కుతటస్థించున
 యేమో యరమేశ్వరుడు తిరిగి రక్షింపగూడద తప్పకరక్షింపగల
 గలడు ఈదుష్టత్రయము మనవత్తేదారుని గట్టిగొంపోవుచుండి
 రి నేనొక్కడనేమిజేయుదును. అయిన నిక్కడగూర్చుండి విచా
 రింపనేమి సార్థకము మెలనే మధుర కేసి పోలీసువారికి తెలి
 యబరచుట యెఱుకైనను మంచిదెయని పరుగిడజొచ్చెను.
 అంతనొకమైలు లోపుఁగ పోవునప్పటికి యెవరోమరుజు లిగవు
 రెదెరైరి వారిగాని యెవరా వచ్చువారు మీరెవరు నేను
 యోగియనునరికి ఓచోతమర నమస్కారము.

యోగి — నమస్కారములకు సమయముగాను మీ
 రెవరో చెప్పిన జెప్పుకు లేకున్న పొండనునరికి యాయురువురు
 యిట్లనిరి స్వామి మేమిరువురము పత్తేదారు చాక్షులము బల
 రామ చక్రపాణులనువారము. అటులైన యాలసి పక పరుగి
 డుకు కృష్ణాదులు మననారాయణబాబును బంధించి తీసికొని
 పోవుచుండిరి వారును మువ్వరుమాత్రమే యుండిరి మనముగూ
 డ మువ్వరిమే యుంటిమని పరుగిడజొచ్చిరి పరుగిడుచుండిరి
 కొంతవడిగలిసికొనిరి పోకుపోకుమనికేకవిడిరి అగుటలేదు వా

రునుందుకీరువెనుకను బరుగిడ జొచ్చి. వెనుకవారు ముంగు
వారిసమీపమునకరిగిరి బలరామ చక్రపాణులు వెనుకముందెల
రయక ధాం ధాం మనిపించిరి యిరువురుకిందపడిపోయిరి మూ
డనవాడు భీతిచే కాలికిబుద్ధిజెప్పి మహారణ్యమున యదృశ్య
జాయెను అప్పుడు బలరాముడు మొదలగువారు డిట్టిక్రిపుగారి
కట్లనువిప్పి బలుకరించిరి బాబు మీరిక్కడకుండఁ గారణమేమి
మీకాకృష్ణాను లెచ్చటఁ దటస్థించిరి.

నా— నేనుకనుల నిమిత్తమేగుచుంటి నంత మార్గమ
ధ్య నీయోగి యెదురై కమల వృత్తాంతము జెప్పి నన్ను వెడ
లననసములేదని జెప్పుతరి యీశుష్టులవచ్చి నన్ను బంధించి
రి మీరిక్కడకు రాఁగారణమేమి.

చక్ర— మీశలవు ప్రకారము సుందరదులను ర
క్షింప నేగుచుండ మీరక్షక భటుడగు రామోజనప్పి మీస
మెద్దియోజరిగినది. యెవరో యిరువురు దృశ్యవేరులు రోడ్డున
బడిబోవుచుండిరని నదిన ప యుపేక్షించి సుందరీదృయమును
దాచిన గృహముకడకేగి జూచునంతి ద్వారముబంధింపబడి
యుండెను అప్పుడు జేయునదిలేక రామోజిజెప్పినవార్తను జ్ఞ
ప్తి దెచ్చుకొని రోడ్డునబడిబోవువారు కృష్ణాదాతమోయను
భ్రాంతిచే పరుగిడివచ్చుచుండ యీయోగి సముత్తముడగురై
తమయుగంతమొగింప వచ్చితిమిదియే జరిగినంగతి.

నా— మీరా సుందరులను మధుసూదనుని జూడ
నేలేద.

బల— యెట్లు జూతుము మాకవకాశమేది వారున్న రావున కేగుచుండ సుందరిధిల్లీనుంచి తప్పించుగొని వచ్చుచుం డెననియు కృష్ణాదులనిటచుంచ వీలులేదనియు వెంటనే వీర్లను మరొక స్థలమునకు మార్చవలెనని మాతోతమరు జెప్పి మీ పనిమీరుగావించుగొనుడు నేనొక్కడబాలునని వచించిపోయి రి. పిమ్మట మేమునువనునకరిగి యడుగ పత్తేదారుగారే స్వ యముగవచ్చి ఖియిదీల నెచ్చటికో రహస్యస్థలమున దాచుట వెంజై నిడకొని పోయిరని రక్షకభటుఁడు జెప్పునంత నివ్వెర భీగకులునుండి కృష్ణాదులను దాటించిరి. మోసమువచ్చెననింట చేదితి యీమార్గమున వచ్చితిమి.

నా— ఏమేమి ఖైదీ లెల్లరు పలాయితులయి నారన్న మాటన మోసము మోసము మనుజులగుర్తింపలేని నిర్భా గ్యపునాఖిల్లుండిన వచ్చెడిచిక్కు-లివియె ఇపుడిటకు వచ్చినవా రిలో యిరువురు కృష్ణ భీమసింగులును మూడవవాడు శూర సింగుగావచ్చును ఈమువ్వురు వచ్చినతోడనే మోసమెద్దియో జేసి జైలునుండికితప్పించుకొని వచ్చిరని గ్రహించితిని గానియి ట్టిమోసబాళ్లను జూడిబోము ఈవరి కృష్ణ భీమల్క్ గొంపోయి పంకెలలు వైది కైదుఖానామూదుపుకు పొందు నేనా నుం దరీ దృఢమును రక్షించుటకేగద యోగివర్య తమరెచ్చటికే గదరు నాతో వచ్చెదరయన నేనెవరితోనురాను నాయిష్టము చొప్పున బోమెదనని యప్పుడే యశ్వశ్యుకయ్యో నారాయణ బాబు యొంటిరిగ వారికంటె మునుజుని యొకభవనముకడకే

గిద్వారమునకు గలతాళమును వగులగొట్టి లోపల బ్రవేశించి
 వెనుక నొకగదియందు మధుసూనుని యాతని కూతురగు నుం
 దరిని బంధవిముక్తులనుగా జేసి బలముగలుగుటకై కొన్ని రో
 ట్టలనిచ్చి వారినివెంటనిడికొని వచ్చుచుండ మరియొక గదియం
 దు మూలుగువినబడెను. అప్పుడిదేమియని ద్వారమును దెర
 చిలోనికేగి చూడ బెంగుఘారి నుండరియని గ్రహించి ఓహో
 యిదియేమి మోసము యీమె యిటకెట్లువచ్చెను. బండివై
 నాముప్పుర నునిచితావెనుక భాగమున యాయుధయుత్తుడై
 కొంతదూరము వచ్చునంత వెనుకనుండి వరులెవరో వరుగిడి వ
 చ్చుధ్వని వినబడ జట్టున పత్తేదారు వెళుదిగి చూచునప్పటికి
 సమీపమునకు వచ్చిరి ఓహో యిదేమి మోసమో నేనొంటరి
 నైతిని శత్రువులు జాలమంది యుండిరనుచుండగనే బండినాపు
 డని బొబ్బలిడిరి అట్టితరి పత్తేదారు పార్లనుగాంచి అరుతూటా
 ల రివ్వాల్యరును పుంఖాను పుంఖముగ ప్రేల్చివైవ యారుగు
 రుమడిసిరి మిగిలినవారు వలాయుతులైరి అప్పుడునారాయణబా
 బు యీగండము గడచి బైటబడితిమని సంతసించి యాముప్పు
 రవెంటనిడుకొని నిజసదనమున కరిగె.

దొంగలరాణి.

యిరువదియవ ప్రకరణము.

తహస్య భేదనము.

నారా— యొకనాటియువయమునలేచి నిత్యకృత్యము లనిర్వర్తించి కొని తగుగద్దయపై గూర్చుండి యుండ బలరా మ్నచక్రపాణులు. పరుగు పరుగున వగచ్చుచు వచ్చిన వారల గాంచి నారాయణశాఖిట్లనియె మీరాకడ యెక్కడనుంచి కృష్ణసింగుని భీమసింగుని యేమిజేసిరి ఇంతయూయాసముతో వచ్చుటకు గారణమేమి.

చక్ర— వారిరువురు పలాయితులైరి.

నా— మీరిరువురుఁ జేసెడి ప్రయోజ కర్తవ్యమేమి యెప్పుడొ గల్గిరి.

చక్ర— మేమిరువురము వారిరువురునుగొని వచ్చుచుండ మార్గమధ్య పడినుండి వచ్చి నూమీదబడి మమ్మిరువురను బంధించి వారినిగొనిపోయిరి మేము జేయునదేమున్నది.

నా— సరే మీరెట్లు రాగలిగిరి.

చక్ర— మనయోగిగారు వైవమురీతి నేతెంచి మమ్మును బంధవిముక్తులజేసి యెందోంజనియె.

నా— ఇంతవరకు మీరెచ్చటనుండిరి.

చక్ర— అదండగు బెండేగిరో వెదకుటకుచే యాల

లస్య మైనది చివరకు వారును యగుపించనేలేదు.

నా— వారిగువ్వును నెందేరిని మీయభిప్రాయము.

చక్క— మధుర మార్గమునే వచ్చిరి.

నా— మిమ్ముల నుభయపెట్టుటకు జేసినపనిగాని మరొకటిగాదు. మాయాసుందరిని విడిపింప యీరాత్రికి జేరుదురు. తప్పక విడపింపగలరు మీరిరువురునింటికడ జాగ్రత్తగయుండుదు మధుసూదను వగైరాలను శత్రుబారి బడకుండ గాయుడు మనలక్ష్యుడు మూడుఘటల రైలునకువెళ్ళును నేనిదేబభయంలదేరి ఖగిలు టల మేలున కరుగుచుంటి రామోజీని కూడయీ రోజున బగలు మూడింటికి రైలుమీదరమ్మని జెప్పుడు పొండనిలేది భుజించి చక్కని దస్తులధరించి గానలసిన సాధనసామగ్రినిగొని తిన్నగ రైలు ప్రేషనువచ్చుకుజు టిక్కెట్టుపుచ్చుకొని స్లాత్పారం మీద పికారుచేయుచుండ నొకవనితా రత్నంబుచక్కని నగలనలంకరించికొని గుడ్డ గొడుగు జేర్చుకొని కళ్ళకు సుగంధనూను ధరించి కాలికి చడావులు గలిగి శిరమున మల్లెపూలదండను జాట్టిరెండవచేత చిన్నరైలు సందిని బట్టిబండినిదిగి ప్రేష కడకువచ్చును అదికేగి టిక్కెట్టును పుచ్చుకొని స్లాత్పారము మీదికివచ్చి యిటునటు సంచరించుతరి నొకపురుషుడొకమెకొంతకేగి చిరిసవ్వలయ యిదేరావడను నీగాకకనురుజాచు మంటినని యింకను యేమేము యిట్టకధావినోదమృతలవారి నోలలాడుచుండిరి కొంతవడికాత జెందేటంజనియె ఇద్దరయు నూరువేషమనూనియున్న కత్తేవాగు జూచుచునేయుం

దేను. గాని యెవరో యేయూరో యెందుకై వచ్చిరో యెందే
గుచుండిరో అయినను కొద్దిద యోగక్షేమము నరయుదమని
నెక్కిదిగ యావనిత చెంతకరిగి గాంచుచుండ యావన్నెల విసి
నికర) పత్తేదారుని గాంది యిట్లనియె,

వనిత— అయ్యా తమదేయూరు.

నా— మాది బొంబాయి ఈగ్రామమున బందుగు
లుండిరి.

స్త్రీ— ఎవరా బంధువులు.

నా— బాబూరావుగారు.

స్త్రీ— ఏమేమి బాబూరావుగారు మీబందుగులేన

నా— అవును మీదీయూరేన మీరెరుగుదురయేమి

స్త్రీ— మాదిచాల దూరము ఇక్కడకు వని మీద
వచ్చితిని.

నా— ఎవరిటికి వచ్చితివి నీపేరెయ్యది ఇంతకుపూ
ర్వమునీతో మాటలాడిన యాతడెవ్వడు నీకేమికావలయును.

స్త్రీ— బజారుపని మీదవచ్చితిని ఆపురుషునకును
నాకును ముఖపరిచయము మాత్రమే నాపేరు జలజ.

నా— జలజయన్నను పంకజయన్నను నెమాననామ
ములేగాన యెప్పుడేనామము గావలసిన యప్పుడా నామము
ను నాడుగొనుటయారము గలదని యనుకొనియెడ నేమం
డు పంతియేన మీగేమిట్లు ఎందేగుచుండిరి.

స్త్రీ— అద్భుతముగ మాట్లాడుచుండిరే మేముబంగా

శీలము బొంబాయికి బోవుచుంటిమి.

నా— టిక్కట్టు బుచ్చుకొంటివలేద.

జలజ — అపుచ్చుకొంటిని మీరుగూడ బొంబాయికి బోవుచుంటిర.

నా— ఔను నీటిక్కట్టునొకవరి జూపించెదవ నేను గూడబుచ్చుకొనవలె.

జలజ — మాటిక్కట్టుతో మీకేమిపని నాతో బని యేమి స్త్రీలచెంత గూర్చుండి మాట్లాడుటతగనివని గానపొందు టిక్కట్టుచు బుచ్చుకొంటు ఈరోజునబండి యొకగంటలేటు గూడను.

నా— ఆలాగున అటులైన టిక్కట్టు నొక పరిజూపింపుము.

జల — చూపింప గూడదు చూపించనుపొందు.

నా— ఎనుకుచూపింప గూడదు చూపించిననీకువచ్చిన నవ్వుమీది లోక నొకచోటికి బోవుచు మరియొకచోటికి బోవుచుంటిని జెప్పితివ ఇతియెగాక రహస్యపు బనిమీదఁ బోవుచుంటివ.

జల — నాగూడవ నీకేల నేనెక్కడికో బోవుచుంటిని నాతోమాట్లాడకుడు.

నా— ఏమి! మాటలాడినను దప్పిదమేన ఇంతకు పూర్వముక పుషానితో జాలసేపు వినోదముగ ముచ్చటించితివ నాతో నేలమాటాడగూడదు. నీకింత యాగ్రహము రాఁగార

రామేమి టిక్కట్టెనుకు చూపగూడకు ఒక్కపరిజూపిన నే
బోయెదను గద ఇంత గొంధముల ఇప్పుడైన జూపింపుము పో
యెద.

జల—దిగ్గునలేచి మరియొక దోటికిఁజూయెను.

నా—తానుగూడ మూమె చెంత కేగి యేమి చూపు
దువ లేద.

జల—చూపను మున్నూటికిని జూపను. నీమిది స్టేష
నుమాప్తుకుతోఁజెప్పి పోలీసువారికిఁబుగించునెదవ. అంతవర
కు వచ్చిఁగాని విడుచునట్లు దోచుకు.

నా—చెప్పిననుసరియె పోలీసువారి కప్పగించినను సరి
యేనిన్ను మాత్రము విడువ న. నీతోఁగూడ వచ్చెదను. టిక్క
ట్టును నాపు. చూపకున్నను చూపలేకును. యచచుండ
నల్వురు బోగడిరి. వారికివారు మట్లుమూగిరి. అంగులో
గొంగరు స్త్రీవక్షమునను గురిగొందరు పురుషుని ఒత్తునునను
వహించి వాడులాఁనొచ్చిరి. మొత్తముమీద స్త్రీవక్షముననే
చాలామందియుండిరి. అందునకు గొంధము ముదిరి గుడ్డులాట
కు సిద్ధులైరి నారాయణబాబు మూలము మూమెను విడువ
లేను. అప్పుడు పోలీసువారుగూడ వచ్చిరి. సరికలి ఇనిస్పెక్ట
రు సూరరి. జెంటు వైద్యు వచ్చిరి. గాని యాస్త్రీపురుషులు
నిర్వీరను యోగినవారొక్కరైననులేరు అతనా పోలీసువారు
గూడ స్త్రీవక్షమునే యనలరిబించి నారాయణబాబును మంద
లింపఁజొచ్చిరి. అప్పుడు పోలీసువారినిగాంచి ఆయ్యా మీరింద

లి న్యాయాన్యాయములగని మాట్లాడుదు ఈమెయెవలెయో
 మాయానివలె దోచెడిది బాబాయికి బావుచుంటిననియు
 టిక్కట్టుకూడ బుచ్చుకొంటిననియు జూపింపుమన్న జూపించ
 ననియు లేనిపోని గొంధమును బెంచి యింతవరకు దెచ్చినది. ఏ
 మైనను సోయేగాని టిక్కట్టుకు జూపుదాక నిడువను. ఇతియె
 గాక మారుపేరుతో బ్రవర్తించుచున్నది. పైన మీయిష్టము
 వొప్పున జేయువన పోలీసువారిట్లనిరి. అయ్యో, మీరెవ్వరు
 మీపేరెవ్వరు. ఈవనిత జ్యోతిసు మీకేల మీప్రవర్తన వి
 షయమై యూహింప మాడగు. వలే దోచెడిది గావున నిన్నిదె
 యరెట్లుజేసెనము. స్తేసనునకు బహుడని బట్టుకొనుటకై ప్రయ
 త్నింప జేసేవారు పోలీసువారినిగాంచి నన్న బట్టుకొని స్తేసను
 లో యూచినప్పటికి మీయువ్యోగము లూడిపోకుండినద య
 నుసరికి పోలీసువారు బెల్లబోయి మీరెవరో యధార్థముజెప్పు
 దు మమ్మును జిక్కులదెట్లుగుదు మీరు చిక్కుబడకుదు ఈ
 యబల సువతో జనుచున్నది యీమె వృత్తాంతమెట్లగు జె
 ప్పుడననారాయణబాబిట్లనియె. ఈమెకమలయునునది ధుసూ
 దనరావుగారి దాసి మధుపురమునగల కృష్ణసింగు పెండ్లగు
 దుండగునతో గలసి మధుసూదనరావుగారి కుటుంబవాశము
 జేయ సంకల్పించియున్నది. ఇప్పుడెక్కడికో కృత్రిమ నేషము
 న జాబు గొంగువుచున్నది. ఈరీతిపుడు తేల్చు స్వయ
 ముగ నేటికి పట్టెనున కృష్ణసింగుదననుసరికి పోలీసువా
 రు గ్రహించి యోగో దలసినది. మోసము. పట్టె నీతడు

నారాయణబాబు పోలీసుకర్మచారియని యెల్లరు పాదాకాంతులై క్షమింపుడని బాధింపజొచ్చిరి అప్పుడు నారాయణబాబు వారందరననుగ్రహించి ఈమెను మీస్వాధీనమందునిచి కొనుడు. నేను వచ్చుదనుక జాగ్రత్తగా గాపాడుచుండుడని వచించి యెందేనికనియె. అట్టిసమయమున రైలువచ్చుచున్నదని యెల్లరకుఁ దెలియుటకై సంజ్ఞారూపకమగు లయస్లీక్-గొట్టెను అప్పుడెల్లరు తమతమ వస్తువులఁ జేరనిడుకొని యడావిడిగ నద్దకొనుచు పరుగిడఁజొచ్చిరి. స్లాప్పారమున నిలబడి రైలు రాకకు నిరీక్షించుచుండిరి. కూత వినబడెను. కొంతవడికి బ్లాక్పారంచెలకువచ్చి నిలువబడెను. అట్టితరి యెకరి నొకరుఁ దోకొనుచుఁ బొగబండినధిష్టించుచుండిరి. అందరు నెక్కి, ఇరువురుమాత్రమింకను నధిష్టించక యిటుఁటటుఁ జూచుచు రైలువద్ద నిలవబడియుండ నేబోవుచుంటివని యెల్లరకు దెలియజేయుచున్నదాయనునట్లు రైలుగూసెను. గార్లు జండారూపమున సజ్జఁజేసెను బండి కదులజొచ్చెను. గుప్ గుప్ గుప్ మని ధ్వని విననయ్యెను. రైలు బ్రాకుచుండెను. అప్పుడాయరువురిలో మొదటివాఁడు మిగుల సార్వీసుగలవానివలె నింటరీక్లాను పెట్టెనెక్కినతెనుక రెండవాడుఁడ బహునులువుగ దానియందేయెక్కిను. వీరిరువురుగాక యాపెట్టెయందేరునులేరు యిరువురు చెరియొక బల్లపై సర్దుకొని హాయిగ గూరుచుండిరి. రైలుకడు జవమునఁ బోవుచుండెను. కొంతవడికాయరువురు పురుషులు కయనించిరి. మధ్యమధ్య నాయరువురు నొకరినొకరు చూచుచు కన్నులు

మూయును నీరీతిని పరుండి యుండిరి గాఢనిద్రాజెందిరి. అట్టిత
రి నూమినీసతి నీలికోకన.ధరించి స్వేచ్ఛగ పికారు చేయుచుం
డెనాచునునట్లు యెల్లడల చీకట్లు వ్యాపించెను. గాని రైలుపె
ట్టెయందు వసించినవారి సుఖమున కేగ్గాటుగావించిన విద్య
ద్వీపకాంతలుమాత్రము విశేషముగఁ బ్రకాశింపుచుండెను. అం
తనాపరుండినవారిలో రెండవవ్యక్తి చట్టుచలేది గూర్చుండి త
నజోలెయందుగల హుక్కా గొట్టమునుదీసి జ్ఞానపత్రికను నలి
పి యాగొట్టముననునిది నిప్పుపెట్టెకై పెనుక తనసూచియందు
లేగికారణమున యాపరుండిన మనుజుని రెండు మూకుసార్లు
బిలకెను. గాని గాడినుషుప్తిని జెందినవాడగుటచేఁ బలుకలేదు
అప్పుడా రెండవవాడు జొరవజేసి నిప్పుపెట్టెకై నినిమిదుచున్న
రెండవ మనుజుని జేబునుదడిమెను. నిప్పుపెట్టె దొర లేదు.
గాని కాకితపు మడతమాత్రముండెను. దానిని వెన్నుపిగఁద
స్కరించి విప్పిజూడ రహస్యపుటుత్తరము గ్రహించి దాని
యందుగల రహస్యములజూచి తనబుక్కునందు వాసికొని
కాకితమును చించిపారవైచెను. శిమ్మలు పడుండెను. నిదురబో
వక తలలో ఈడడనరైయుండును. యెందేగునుండెనని యో
జించి గూర్చునియు. ప మొదటివాడు గూడలేది గూరుచుండె
ను. రైలుబండిలాట్టేషనునకు వచ్చెను. బండియాగిపోయెను.
అప్పటికి తొమ్మిదిగావచ్చెను. తిరిగిబండిబయలుదేరెను. యిరు
వురు మామూలుగ శయనించిరి. అప్పుడు రెండవవాడు మొ
దటివాని బిలచి అయ్య తనువద్ద నిప్పుపెట్టెయుండెన? యె

కొపరి దయచేసిన వెంటనే యిచ్చివెచ్చెదనన యాతడులేదనుచు జేబును తడిమికొనెను. అందేమియులేనట్లు గ్రహించి తోట్రబడుచు జేబునజేయిడి జూచుసరికి యేమియున్నది ప్రియత్నధ్వంసమైనదని తెలితెలబోయి మరల నెడుకజొచ్చెను. అట్టితరి రెండవవాడు యేమండివెదకుచుండిలేమైన జారిపోయెనలేక మణిబాక్కుగాని యపహంప బడెన యన.

మొద—కాగితముకటి చుగ్గఱిచదాయె కారణమేమో తెలియదు.

రెండ—మీరు రైలుయెక్కువరకు నుండినట్టి జ్ఞాపకమున్నదా లేద.

మొ—అయ్యో లేకేమి యున్నది మీకగుపించిన యని యడిగెను.

రెం—లేదు లేదు నాకగుపించిన యిచ్చివేయిన మీ యుత్తరము నాకేమిచనితేమును నామూటయందు నమ్మకము లేకున్న నామూటను వెదకుడు.

మొ—వద్దు వద్దు యెంతగూట మరెవరైన వచ్చియుండిర యదియునులేదు. ఏమాయెనోయనుచుండ మకాంట్టేషను కడకు రైలువచ్చియోగెను. అట్టిసమయమున ఢిల్లీపట్టణమందు గల యమునానదీ పాతకాంతారమధ్య నిరువురు పురుషులు సర్వరమునఁజోపుచుండిరి. వారిలో మొదటివాడు రెండవవానినిగాంచి యొరి మీయన్నవచ్చెనలేద.

రెం—ఇంకనురా లేదు. పదునొకండు గొట్టుసరికి వచ్చి

దనని తంతిమూలమునఁ దెలియవచ్చెను. ఇప్పుడు తొప్పుది గొట్టినది.

మొ—ఇంతియేన అట్లులైన మనము వదలొందు ఘంటలకు తిరిగి రావచ్చును. కాకాలయమునకు మార్గము నీకు బాగుగఁదెలియును.

రెం—సరిసరి తెలియ కేమి ఈరోజున అయిదింటికిపాఱి జూచివచ్చితిని.

మొ—మంచిపని చేసితివి గాని నీకీ సంగతిదెలియదను కొనియెదను.

రెం—ఏసంగతి.

మొ—ఈరాత్రియంగు బలియిచ్చుట.

రెం—నాకెట్లుదెలియును మీకుమాత్రము దెలియున దైవ వశమున మీకాయుత్తరము దొరకుటచేఁ దెలసెను లేకున్న మనప్రయత్నములెల్ల ధ్వంసముగావలసినదె. ఏమందురు.

మొ—సందేహము ఇతకు దైవానుగ్రహము మనయందుంటుచే మనయత్నములన్నియు సిద్ధించుచున్నవి. లేకున్న మనము జేయునదేమియున్నదని యనుచుండగ నే కాళికాలయము కడకు జనిరి. అంతటగాఢాంధకారము ఏమియుగుపించును. అప్పుడు చేలాంతరు వెలిగింది నలుమూలల బరికించి లోనికేగి బాగుగ వదలిరి. ఈ యాలయమింత శిథిలావస్థఁజెంది యుండఁగారణమేమి.

రెం—భూపదీపనై వేద్యములు జరుగుచున్న పాలశిలని

ర్మితమగు చక్కని కాళికాలయము పురమునగలను. ఈయాలయము పాపాత్ముల కాలక్షమై జారచోర శిఖామణులు తమ తమ ముక్తకలకలముగొన సత్కులవహారత్నంబులఁ గొనివచ్చి బడిని పుటకాధారమై వెలయుచుండె. స్వస్థానావ్యయముగ బడినిగల గొనియుక్కటైనను లేదనిజెప్పుట యతిశయాక్తిగాను. ఇదియట్లుండునిగు ముందుమనము జేయు. దేమి

మొదలు బ్రహ్మకలయమున నుదగు రెండవవారీయాలను పాతలహిర్యాగమున దాగియుండును. అట్టితెర మగ కార్యము నిష్పన్నముగ జరుగును. సుదియములేను. గాననే నుచోడండెద. నీవువెలులదాగి సమయానుకూలముగ నుండువుము పొమ్మ వచ్చునేళియైచి జాగ్రత్తయఁ దెచ్చి రెండవవాడు దట్టమగు చ్చెచ్చాటుఁ దాగియుండెను. మొదటివాడు మాత్రము ఆలయమున కావల తిన్నెపై గూర్చుండి స్వస్థియత్నసిద్ధి కడరుజూచుచుండె. సత గొంతవడికెద్దియో జప్పును వి. నయ్యె నాధ్వని యేమైయుండును. అశ్వశకటమైయుండు నిదియు నొక్కనగు ముచ్చిదుయే జెప్పవగు జేపరిమేశ్వరయని లోనికేగి అచ్చువారి వెనుక భాగమున ఆయుధములుండై దాగియుండెను బండివచ్చెను. ఇరువురు పురుషులు మాత్రమేయుండిరి బండియందెవరుడిరో చెలియుటలేదు. అప్పుడాపురుషులిరువురు నొకవ్యక్తిని సాయముబట్టి ఆలయమునఁ బరుండబెట్టిరి. మరలజని రెండవవ్యక్తినిగూడ గొనివచ్చి బరుండఁబెట్టిరి ఇంకను ఎందరుండిరో అంతనికొక వ్యక్తిని గొనివచ్చి శయనింపజేసిరి.

అప్పుడా పురుషులిరువు నతనతన మెరయుగత్తుల శత్రులనిమిట
 నిముచ్చుట వసితల బంధని క్షయగృహేసిబలిముచ్చుటకుమృక్తు
 లగుట నెనువ బ్రహ్మచారి బద్ధలగునట్లు భక్తి యయ్యెనం
 తనాదు పురుషుల వెలులకగి మూరి ఎగునెవరిజాడయునగు
 ప్పించలేదు. బస వేళయున్న నేమిచెలియును. అతయునుదకారమే
 గది నునరొయుడించు యనుమానము మాత్రములేకపోలే
 దు ఇదిను దునుగడని నెదకునుడిరి. అట్టితరి శక్తి వెనుక
 దాగి. మహాపురుషుడామువ్వురు వసితలచైత్రకేగి యేమిజేసె
 నో యాముచతురు నెప్పుడగిది అయ్యా తమరెవరు మ
 మ్మెరుబాధించారనిమన అప్పుడా పురుషోత్తముండో
 వసితార మాట్లాడక యూరకుడును మిమ్ముచి గొనివచ్చి
 నవారెవరోదు పులు వారావల నుండిరి. మీకువచ్చిన భ
 యునులేదు తప్పు మిమ్ముచు రక్షించుభారమునాయది నావెం
 బరచిన మూసనితల మువ్వరను బాడినభిష్టించిరి బండిపోవుచుం
 డె. వసితలగోసచ్చిన దుష్టులు పరుగిడుచువది యెవరాజో
 వ్రవారెనునకి లలగ మాటలాడకుండు నాయురుపురకు బుద్ధిజె
 ప్పిరి మమ్మట చేబ్రాతరు వెలిగింది వసితలగాంచి మీరెవరు
 మీమామెనలెవ్వనియను అయ్య మాది మధుర బాబూరా
 వు రిభియను. ఈమెనాకుమారై ఈమాడవయామె మధుర
 పత్తె మధుగాభార్య యనుసరికి పురుషులిరువురాశ్చర్యచకితు
 లై ఓమి అమ్మణ వసితల మువ్వరను మధురకు గొంపోమ్ము
 దాకత్తయి లెప్ప నారాయణబాబు తనపనిమీదజోయెను.

యిరువదియొకటవ ప్రకరణము

మజ్జిగదాహము

ఒకనాటి రాత్రి ఢిల్లీలో సోలీసు ప్రేషకువద్ద కదకొం
డుకొట్టిన పిన్నుట హైరోడ్డు మీదనొక పురుషుడు కులాసా
గామహారాష్ట్ర భాష నెద్దియో బాడుచు పికారు చేయుచుం
డెను అపట్టణమున సామాన్యముగ బడిదాటిన పిన్నుటజార
చోరులు రాడీలు గాకమర్యాదస్తులు సంచించుట యాచార
ములేదు నిధిలేక దొందరపనులెవ్వయైన నుండివెళ్ళవలసినచ్చి
నతలవండ్రికొని యేరిని బలుకరించక యెవరిపని మీదవారుపో
వలసినదేగాని యొకరినొకరు పలుకరించిన బ్రహ్మాదము వాటి
ల్లునని యెల్లరు నెరిగినసంగతియె అందులక ఆకాలమువేసవి
గూడదు తప్పుత్రాగి తండనబదములబాడుచు సుమారుచేనప్ప
ట క్రిందబడుచు శరీరస్పృతి లేకమనుజులకగుపించినగొట్టబోవు
చువోనవ్వునవ్వుచు సంచరించుచుందురు ఆకారణమున బట్టణ
మెల్లడనిశ్శబ్దగణంబెనుత్తియెగాక చీకటిరాత్రిలక్కడక్కడ
గురికిపాట్లు బడుచుండుపారాజవానుల కిదికాంతిహీనమైదీపము
లుగూడగలవుఅట్టిసమయమున అదివరకురోడ్డుమీదసంచరించు
చున్న పురుషుని జంతకెవడోమరియొక పురుషుడువచ్చి కమరహ
స్యముగ సంగతినిగూర్చియెమాట్లాడినత్వరముగబోవుచుండెను
ఆతని వెనుక నింకొకమనుజుడు వీరినివాస్యమెట్టిదో దెలిసికొం
దమని తానుగూడ బోవుచుండెను ఈతరున యిరువురు జను

చుండ ముందునడచువాడు రోడ్డును విడచియొకగల్ఫీని బ్రేవే
శించి పోవంబోవనొక శిథిల గృహమగుపింప సింహద్వారము
ను విడచిపాణిద్వారముకడ కేగి తలుపును తెరచిలోనికిరిగి త
లుపును జేరవైచి ముందునకేగుచుండెను వెనుకవచ్చుమనుజు
డును జప్పుడుగాకుండ ముందువాని ననుసరించి పోవుచుండెను
అంతనాముందువాడు యాగృహమును గడచి భయంకరమగు
వికాలమైన దొడ్డిలోనుంచి తిన్న గంబోయియొకగోడనెక్కి యా
వలకురికెను రెండవవాడుగూడ యాగోడనెక్కి చూచుసరికి
బెద్దవసారాయొకటి గానుపించెను. యాలోగిలి యెవరిది ఈచు
నుజుడవడు చోరుడ జారుడ యెవడో తెలియబోదు. ఒకవే
ళ శత్రుశిక్షణార్థమైగాని మిత్రరక్షణార్థమైగాని వచ్చియుండె
నేమొ చూతముగాకనని తానుగూడజల్లగ గోడనుదాటియొ
కచోదాగియుండెను. వసారామార్తీడు బాల గొప్పది దానికివ
రుసగబడిపనిద్రొందు గడులుండవచ్చును సున్నచుచేయించిబం
దోబస్తుగ రాతిచేగట్టబడియుండెను ఈవలకొక్కద్వారముగా
ని కిటిగీగాని లేదు. ఒక్కచోటమార్తీము వసారాలో కి సం
దుగుమ్మయొకటి చిన్నదిగలదు క్రిందుభాగముతయు పాలగ
చ్చు జేయబడియుండెను మొదటివాడా వసారాయందు బ్రేవే
శించియేమిజేయుచుండెనోగాని కరకరయడధ్వని మార్తీకువి
నబడుచుండెను రెండవవాడాధ్వనినిని యేమిదియనివసారాచెం
తకరిగి ప్రాభము జాటున దాగియుండెను చీకటి కరకరయను
ధ్వనివిశేషముగ వినివచ్చుచుండెను తప్పక నీడవడో చోరశి

భామణి గోడకు కన్నము ద్రోవ్వచుండెని గ్రహించిచూచు
 చుంచె నంతకొంతవడికి రాతిబడనొకదానినూడ జెనెకెను అ
 ప్పుడతినెంతసమ న మునియొకరాతిని పెల్లగింప బ్రతుక్కింప
 డు నులువుగనూనివచ్చెన అప్పుడాడు అనకుగానలసిక రు
 ధముబడెనని యూరకొని వెంటనే లోనికిగి యొకవ్యక్తినిలే
 పుచుండెను. కొంతవడిగా వ్యక్తిలేని గూర్చుండియుట్లయెను
 అట్టితరి పెటవాడు వారిసంభాషణవికట్టైగోడచేతకేగి వి
 నుచుండెను. అప్పుడుగదిలోనున్న వ్యక్తితననులేపినవానిని బా
 చియెవరువారు భీమసింగా వచ్చితివి నీలపరాక్రమములు నీ
 ధైర్యధైర్యములు నిట్టినని వర్ణింపనలవిగాను పదయుభీముడిల్ల
 నియె నతీమణి నీస్తోత్రపన్నములకు నెను ముగ్ధుగాను తెమ్ము
 కృష్ణుడు నీనిమిత్తమై వీధియగు సిద్ధుగ నుండెనాలసికరా
 రమ్మన భీమబండి గూడసిద్ధమగ నుండెనయ్య పాడినియె
 సరిసరి ఇక్కడకుండి యూనలకు దానివగని బడి ద నిమాట
 యటుండనిమ్ము ముందుగనికస్తులధరించి వేషము మాపు
 ము తెల్లవారకముంకు మన నాసమునకేగవలయును అని
 చినముప్పువాటిల్లు పోదమురమ్మనుచుండ గూవ నున్నకె క
 వపురుషుడావలికేగి లిస్కగగానివీధిని బడి బోయెను సిమ్మటవీ
 రిరువురు వసార నుంచి యీనలికవచ్చిగోడను దాటి యీనల
 బడితిన్నగ పికారుజేయుపురుషుని కడకుగి వెలుడిరి.

కృష్ణ — యెవరువారు

భీమ — నేను భీమసింగు

కృష్ణ— వచ్చితివ కాదు పడ

భీమ— పంజే

కృష్ణ— వహ్యవహ్య భీమ మంచిపనిజేసితివి తప్పక
నీకామగురసుందరి దక్కిన దన్నమాట మన్నికే పడేది.

భీమ— ఇదో.

కృష్ణ— ఈతడేనా శేనాబాన్ భీమ యెంతచక్కని
యోచనగావించితివి సకే బాగుగ నేయున్నది అలసింపనేల బం
డినొకదానిదీసుకొనిరమ్ము పోజును నుచుండ జోడుగురముల
సారటాకటి రోడ్లునుంచి బోవుచుండను.

భీమ— ఎవరా సారటు

బండివాడు— చిత్తమండి బాబయ్యగారు బండిగావా
లాయెంటాడి.

భీమ— ఆకావాలి బండిఁటుమళ్ళించు.

బండి— అయ్య గాబు నిజం పొప్పండి మేలొచ్చే
యేలయిందండి యెదోరెండునూ సాయలడబ్బులొత్తాయండి

భీమ— తొందరబడకరమ్ము మాయజమానిక్కడనేన
మీపమగున్నవాడు.

బండి— ఆలాగైతే బండిగూడ నక్కకికెందుకండి నే
నొచ్చి నూట్లాడితే సాలదండి

భీమ— చాలునురమ్ము అలసింపకుము.

బండి— లేదండి ఇదిగోనండి ఒరేయెడవ పెద్దమ్మగార
యేకనిర్దేశంబు లేనిచిహ్నం అయ్యగారికి బండిగావాలంట

మాట్లాడొస్తాను పదుండి బాబనియిరువురు బోవుచుండ భీమ
సింగారనిగాంచి అట్టైనమేము మువ్వరముంటిమె

బండి— చిత్తమండి మువ్వరుగాబోతేలుగురుండండి
మావోడనక్కాల కూకుంతాడు. మీకడ్డలేదండి బాబుగార
నుచు కృష్ణసింగు వద్దకేగిరి.

కృష్ణ— ఏమోయిగాడివాలా మధురకు బోవాలి బం
డి యెంతకు గట్టెదవు.

బం— చిత్తమయ్యబాబో నేనదూరమండి మీరు ము
గ్గురాండి మీరెసెప్పుడి.

కృ—చెప్పడానికేమి మామూలెంత.

బండి— పదిరూపాయలాడి.

కృ—సరే ఆలాగునె యిచ్చెదనుగాని బండిజోరుగా
బోవున.

బండి—అయ్యో పొలేకేనుండి బాబు పందెపుగుర్రా
లండి కానండి మీరు ముగ్గురు మొగోలేనండి ఆడోరుకూడ
యున్నారండి.

కృ—ముగ్గురము మొగవాళ్ళమే.

బండి—అయితే బాధలేదండి లేకపోలేనంకి దొంగలు
బాధచాలామెండు.

కృ—మరేమి భయములేను మావద్దకు దొంగకూడ
వచ్చెదరయని నువ్వరు బాడినధిష్టించిరి. బండిమూసామీ లిరువు
రిలో నొకడు ముందు రెండవవాడు వెనుకను కూరుచుండిరి.

బండిపోవుచుండెను. తిన్నగ రాజవీధినుంచి రైలుప్రేషనునుదాటి మధురరోడ్డునకు మళ్ళెను. బండిచాలవేగముగఁబోవుచుండెను. అంతట నిశ్శబ్దముగ నుండెను. అప్పుడు కృష్ణసింగు అమృత్యు బ్రతికి బైటఁబడితిమి. ఇక భయములేదు. బండిచాలా వడిగాఁ బోవుచుండెను. మూడింటికే మఱాం శేరగలమని దోచెడిని.

మామనుం—కృష్ణ కాదుకాదు మాధవ పత్తేదారంత వని జేసినాఁడో జూచితివ మొగలాయి వేషమున వచ్చిననన్ను గనిపెట్టి వస్తువులనెల్ల నవకూరించిపోలీసు వారికివచ్చుగించినాడు.

కృ—వస్తువు లెక్కడికిబోవును. వాడెక్కడికిఁబోవును. దానిమిగానీనాకా వేషమునారప్పనిబేరు పెట్టుకొనిపడవమీదవచ్చుచుండమమ్మరు బట్టి బంధించిజైలున బడవై వమనశూరసింగుపత్తేదారు వేషమునవచ్చి మమ్మును విడిపించినాడువెంటనే మేము మువ్వరము పరుగిడినచ్చి ఢిల్లీకిబోవు పత్తేదారునిమార్గమధ్య పట్టి బంధించి గొంపోవుచుండ యాతని తమ్ముడువచ్చి మమ్మును బంధించి నారాయణబాబుకు దీసుకుపోయిరి మేము గూడమాయఁజేసి బలరామచక్రిపాణుల బంధించి ఢిల్లీకి వచ్చితిమి. ఇన్నిచిహ్నాలు బడితిమి. అయితే, రాత్రికి రైలుమీద కమల రావలసినదే రాలేకు కారణమేమిమో చెలియదు. నారప్పగాడు బట్టుకొనలేదుగద మొత్తముమీదనేదియోజరిగియుండును. లేకున్న విధిగ వచ్చిదీసును. మనమిక్కడఁజేయు ప్రయత్నమూతడెసగదు. ఇదియు నొకందుకు నుందిదే అక్కడపడి యేడుస్తాయన్నాడు పోనిమ్ము

సుం—మధురసుందరి వగైరా యేమైరో.

కృ—ఏమైరో యేమిజరిగెనో మనకేమి చెలియునుఉదయము తొమ్మిది ఘంటలరైలుమీద వర్తమానమురావలసినదే మనకు తిరుగు జవాబుగూడ రావలె నదియురాలేదు.

సుం—ఉత్తరమేమి, ఎందు: పయమై.

కృ—అక్కడ నారప్పగాడేమిజేయుచుండెనోయనియు ను బాబురావు భార్యను కూతురను, నారప్పగాడి భార్యను మువ్వరను శక్తికి బలియివ్వవలెననియును, మేమువచ్చువరకు మధుసూదనాదులను దాచియుంచుడనియును. కబురంపితిని. వెంటనే గూఢచారునికి జవాబాసంగి యీరాతి)కే ఢిల్లీకిపంపవలెనని కఠినముగ జెప్పిపంపితిని పంపినకమలయు రాలేదు. ఉత్తరమును చెప్పు:పుకరు రాలేదు.

సుం—అట్లునైన యీరాతి) యామావ్యయ వనితలను గడతేర్చి నారన్న మాటయేన.

కృ—అంచులకు సందేహము. ఈఢిల్లీలోనేయాపనిజరిగించినాము యేమైనది చెలియలేదు. జరిగినది నేయుండవచ్చును.

సుం—చునకిక యొక్కపనియున్నది.

కృ—అదనియేది.

సుం—ఇదియని రహస్యముగ నెద్దియోజెప్పెను.

కృ—అదెంతవని ఈపోవడమక్కడికే వెళ్ళడముతోనే యాకాస్తపనిని గాజేసియే మనమకామునకేగుదము.

సు—ఇప్పుడు మైచుతి.

కృ—మీటికి ట యె.

భిషాసీ—అప్పు యికి మంచితోరుగాఁ బోవునుండె నునుమ. ఆహా యెక్కిది కుకువన్నమాట లేకుగద.

కృ—అదియిదియిది అప్పుదొడిగిన జక్రములు గావచ్చు లేకున్న యిదిస్థితిగిరిబోవున.

సు—అప్పు యిది పదిస్థితి కుదుపు నొకరి మాట మికికి నె. ఇటయిదిప్రమా. చక్కని బాడిదొంకినది.

కృ—ఇదిగిరి మా మాట చిరుగనవసరియి లేకుండఁ గాళ్ళవదకువచ్చును.

భిష—డివొనునొకటి బాలమూచివాఁడు.

కృ—ఇదియిది స్థితిగిరి బాడిదొంకినది నీపేరవరోయి.

సు—ఇదిగిరి మా మాట చిరుగనవసరియి లేకుండఁ గాళ్ళవదకువచ్చును.

కృ—మీటికి ట యె.

సు—మీటికి ట యె. ఇదిగిరి బాడిదొంకినది నీపేరవరోయి.

కృ—ఇదిగిరి మా మాట చిరుగనవసరియి లేకుండఁ గాళ్ళవదకువచ్చును.

సు—మీటికి ట యె. ఇదిగిరి బాడిదొంకినది నీపేరవరోయి.

కృ—మీటికి ట యె.

బం—ఎప్పుడో జూచేయుంటానుగానండి బాగాయెరుగనండి.

కృ— పోనిమ్ము మధురపత్తేదారు నరుగుదవలేద

బం— అయ్యో బాబుబాగా మోవిజేసేదు. ఆయననెరక్కపోటం యేంటండి.

కృ— బండిని బోరుగాఁ బోనిమ్ము.

బం— చిత్తమని బండిని వేగముగాఁ బోయ్యచుండెను.

అట్టితరి మాయాసుందరి కృష్ణసింగుగారిని శ్రీహరి రావు జాడయేలేదేని బ్రతికియుండెన లేక ప్రెసలాయెన.

కృ— లేదులేదు ఇంటికేమో పోయియుండును ఈమధ్యనేగా మధుసూదిచునిపేర నుత్తరమువచ్చినది ముంటికేగి నవీదన వాకబుజేసి యాతని సంగతిని దెలిసికొంద మరుచుండ గనే బండివాడు వారినిగాంచి యేమాడోయి ఊళ్ళొచ్చామండి ఏవీధిని బోనిమ్ముటార డి.

కృ— కత్తేదారుగారింటికేబోనిమ్ము ఆయనతోమాటలాడవలసిన బనియున్నది.

బం— సిత్తనుండి మాకెక్కడికైన సరేనండి ఒరెయెదన ఇంకనిద్దరేన లెగిచివూకో ఊళ్ళొచ్చామన వాడడుగల సొజ్జ నరింగి బండికి వెడలిపోయెను అయ్యగారు బండికి వెడలిపోయెను అయ్యగారు బండికేపు మామేటాది ఎక్కడిచ్చెదరు

కం— పోనిమ్ముక్కడ నేయిచ్చెదనన మందిదని బండి

నిబోనిచ్చుచుండెను.

అంతగాంతనేకటికి పత్తేదారుగారి గుమ్మము కడకేగి బండి కూగెను. అప్పుడు బండివాడు వారినిగాంచి బండినుండి దిగవచ్చునని నారాయణ బాబుగారిల్లుయిదేనడి నాకేపుయిచ్చేయండి బాబూ తిరిగి ఢిల్లీపోవాల యనుచుండగానే కృష్ణాదులు బండినుండి మువ్వరుదిగి బాబువానికి పదిరూపాయలనిచ్చి యీనాముగా నింకొకరూపాయనిచ్చి సంతోషించితివా యన చిత్తమని బండివాడు సలాం దేసి కత్తెరముగ వెడలెను.

పెదక కృష్ణాదులు మువ్వరు ద్వారము చెంతకరిగి పత్తేదారుని బిలచిరి గానిలోపలనుండి జవాబేమియురాలేదు అంతమాత్రముచే యూరకొనక మరల నికొకపరి బిలచిరి అప్పుడుగూడ మొదటిజవాబేవచ్చెను ఇటునెవ్వరులేరాయేమి అయిననికొకపరి బిలచెడిమని తలుపుదట్టి గట్టిగ బిలగెను.

అప్పుడెవరో లోపలనుండి మొనరువారు నూరిజెంగులూరు పత్తేదారుగారింటివద్ద నడిరాయన ఆ యుండిరిని పురుషుడొకడువచ్చి తలుపుదీసెను

కృ— మీ జేయుచుంటిరి.

పురు— యిటిలో నేయుండిరి ప్రస్తుతముపరున్నారు లేపను నదరానేమి ఇప్పుడేవచ్చిపరుండిరి అవసరమైనలేపెదను లేకున్న లేటియుదయమున రాగూడద

కృ— కాదుకాదు ఇప్పుడేలేపవలెను బహుతోందర గమాటలాడనలసిన బనియున్నదన మంచిదని యాపురుషుడు

వారిని గాంచి అయ్యలోనికిరండు దయచేయడని యామవున
రును మేడపైకి గొంపోయి తగుగడ్డిమల గూరుచుండజేసి తా
లోనికేది డిట్టిక్కిపుగానినీ తపి వారిపై పోర్చి అన్యోన్యతేనున
మాచానముల జేయుచుండిరి అట్టితరిన తేదారు యావచ్చినపె
ద్దమనుజులగాంచి భోజనముజేసెను లేకిఫలసారముదమ్మనెదర
ముందుదాహముగావలెన మీయిష్టమన కృష్ణసింగిల్లనియె

మాకేమియు నక్కరి లేదు దాహము మానిముగావ
లెను మజ్జిగయున్న బెప్పింపును చాలదాహ పగుమిడెను రా
మోడిమంచిదని లోనికేగి కట్టిగతయారు జేయుచుండెను. ఇ
క్కడవత్తేదారు వారలగాంచి సుందరమ్మగారురాలేదా.

కృ— లేదండి ఈమధ్య నామెను బుట్టకేసినది ఇంక
ను దారుధ్యముగలుగులేదు ఆకారణమున మేమేవచ్చితిమి ఆ
మధ్యనామెనుగూడి దుష్టులెనలో నుమానినాచిరి ఏకారణము
ననోతిరిగి విడదీరి పోవుత మిటివద్దనేయున్నది. ఆమెవ్యవ
హారమాట చెప్పెనది ఆసంగతి దెలిసికొని పోవుదమనినదృతి
మి ఏమిజేసిరి మధురూదనగావుగాను వచ్చితిర లేద యను
చుండగనే మజ్జిగ తయారుజేసి నూవ్వరికు మూడుగ్లాసుల యం
దునివిగొనివచ్చి మేనాపైచుంచెను అప్పుడు నాగాయగబాబు
యామరుద్రించు గాంచి ముందుదాహము బుట్టికొనుచు చా
లదూరమునుండి వచ్చితిరి కొనువెసంగతులు పిమ్మట మాట్లా
డుకొండమన పెట్టనేమూడు గ్లాసులును ముప్పైరుగీరికొని అ
త్యంతరతోగడగడి త్రాగివైచిరి అహమేమి మజ్జిగయహ

మండి చాలరుచిగానున్నది వహ్వ జుహ్వలేచివచ్చినదే ఈసా
గసెల్ల నిమ్మపండ్లరసమువల్లవచ్చినదని యనుచుండుగానే కన్ను
లు మూతబడ జొచ్చెను కర్పీలను కేరబడిరి స్మృతి తప్పిపోయె
ను. ఏమున్నది వెంటనే మువ్వరకును హస్తాభరణంబులచేస
లంకరించిరి వేరువేరుగ మువ్వరను గడులయందు శయనింప
జేసిరి.

దొంగలరాణి.

ఐదువది రెండవ ప్రకరణము

స హ నా స ఫ ల ము.

ఒకనాటి యదయమున యెనిమిది ఘంటలకొక బురు
షుడు నిత్యకృత్యముల నిర్వర్తించుకొని రాజపీఠిని బడి పోవు
చు తిన్నగ బోష్టాఫీసు వద్దకుఁజని పోష్టజవానునిగాంచి యీ
మధ్యనుత్తరము లేమైన వచ్చినవ యనుచుండ లోకలనున్న
పోష్టమాష్టరునిని యెవరువారు యిటరండు మీపేరెవరు చిత్త
ము వచ్చుచుంటినని లోకలకువచ్చి అగ్ర్య నేను కృష్ణసింగు
గారి తాలూకు మనుజుండను ఈమధ్య పదిరోజులనుంచి కృష్ణ
సింగుగారు గ్రామాంతరమునకేగిరి గతరాత్రికేవచ్చిరి అందు
భూరునుంచి మధుసూదనరావుగారి పేరవచ్చిన యుత్తరము
లుగాని రికార్డుగాని యేమివచ్చినను నాచేతికీయమని చెప్పినా
రు ఇదిగో తాళపు చెవులగుత్తి నాననాలుగ నిచ్చిరి అనుమా
నమున్న వరీక్షింపుడు ఇదిగో చూడని పోష్టమాష్టరున కి
చ్చును దానినాతకు బాగుగ ముమ్మారుపరిశీలించి చూచి పెం
టనే లోనికిగి కొన్ని పేకట్లు గొన్నికార్డులు పెద్దరికార్డు కట్ట
యొకటియు గొనివచ్చియిచ్చురు ఓయి నీపేరెవరు నాపేరుస్వా
మిగాదండి ఓహూ నీవాబండి గూసామీవుగావు.

స్వా— చిత్తమండి నీ పోవచ్చునాళి

పోవు — పోకు పోకు ముందును మీ ప్రభువుగారికి
యుత్తరమొకటి యిచ్చెదను పరులకెవ్వరికి జాపక కృష్ణసింగు
గారికిమ్ము జాగ్రత్త మధ్యాహ్నము మూడింటి కొకసారికృష్ణ
సింగుగారిని తప్పక నేను రమ్మొంటినని జెప్పుము ఒకవేళనాయన
కు రావీలులేకున్న భీమసింగునుగాని శూరసింగునుగాని యేరి
నైనను సరియె యిప్పుడు జెప్పుము మరువకుము పొమ్ము ఉ.
త్తరము మాత్రము మరెవ్వరికిని జాపక కృష్ణసింగునకే యి
మ్ము పొమ్మన స్వామిగాడు శలవు బుచ్చుకొని కడువేగమున
యింటికివచ్చి పెండ్లివేటు యామున గూర్చుడియుత్తరములకట్ట
నువిప్పి యొక్కటొక్కటిగ జూచుచు అత్యంతమందుచు
యింకను నిమగ్నించి చూచుచు పండ్రెండు గంటలవరకు జూ
చుచునే యుండెను అప్పుడు కృష్ణసింగునకు వ్రాసినయుత్తర
మందేమియుండెనో జూతమని విప్పియిట్లని చమరజొచ్చెను.

ఆయాతమ పేరనాయునదేదన ఈమధ్యనేను స్వయ
ముగ బెంగుపూరున కేగి మధుసూదనరావుగారిలోబుట్టువును
భావమరదిని జూడగలసి మాట్లాడితిని మీకుమారుడు శ్రీ
హరిరావు మే మామగారి యింటివద్ద సుఖముగనుండెనియు
వైశాఖమాసమున మేనమామగారు తమకుమార్తెయగు సుం
దరినిచ్చి వివాహముజేయ సిద్ధముగ నుండిరనియు. నాయనను
రదలి వాటానుచచ్చే చరిస్థిర యాపకమైనమానదాస్తికి గల
రికార్డుసంపాదించిన యారెండువాటలమాస్తియు నీకుమారు
నికేరాగలదనియు మధుసూదనరావుగారు నాతో జెప్పెను.

దినారసియు నాపేరు బాబూరావసియు నమ్మకముగ జెప్పి యొప్పింప జేసితినిగాన నన్ననమ్మి యావద్ద్రీకార్డును గొన్ని యుత్తరములును వంశవృక్షమును యిచ్చినారు నేనుగొనివచ్చి తిని ఈరోజున మీ నౌకరగు స్వామిగాడు ఆనవాలుగ మీ తాళపుచెవులగుత్తిని జూపుటచే నమ్మియావద్ద్రీకార్డును యిచ్చివచ్చిందినాను ఈరికార్డు అందినవెంటనేగాని మధ్యాహ్నముమూడింటికిగాని దగ్గన మీయవలెను తప్పక యీరోజున నే వచ్చిఁ కొన్నిరహస్య సంగతులు మాటలాడవలసియున్నది మీరువకుడు తమనవచ్చేటప్పుడిదివరలో రికార్డుసంపాదించి నీ కువడివేల రూపాయలిచ్చెదననిశలవిచ్చియుండిరి గానమీరికార్డును మీరుపుచ్చుకొని నాకీయవలసిన లెక్కలో గొంతైనను బట్టుకు రాగోరెను నరువకడు చిత్తగించవలెను.

ఇట్లు పోష్టు మాషరు జయింతలాలు

అని యున్న యుత్తరమునజూచి ఆశ్చర్యచకితుడైదానిని ముడచి బద్ధురచి ఓరోరిపాపాత్ములార. యందరుగలసి. తే యుచుండిరి, మీకెల్లరకు సర్వప్రాయశ్చిత్తకాలమాసన్నమా యెను లెండు. కొద్దిరోజులోపిగబట్టుడు మీకెల్లరకునొకేకాలమున బహుమతులొసంగెదలెండు సుముహూర్తమాసన్నమగుచుండెనని స్వామిగాడని పేరిడికొనిన నారాయణబాబురికార్డుయావత్తును ఉత్తరములనుజూచి అత్యాశ్చర్యమంది యావద్ద్రీకార్డునుజాగ్రతపరచి మధుసూదనరావుగారియింటికి జనున

కృతికెవ్వరునులేరైరి ద్వారముబంధింపబడియుండె నిదియేమి
 యాశ్చర్యము పులిమీద బుట్రియనరీతిని జేసినపని నివ్వల
 మాయెనె యెట్టియుపద్రోవము సంపాదించెను. ఔకారయెం
 తపనిజరిగినది, మనలత్తుణుని జాడయేలేదు. ఆమువ్వురు వనిత
 లగతియేమామెనొ. కృష్ణాదులు బేడీలతో నుండిర కలాయి
 తులయిర యని భోయి జూచుచరికి యేరును లేరైరి. ఒకడు
 మాత్రము ప్రాణవశిష్టుడై మూల్గుచు బడియుండెను. అప్పు
 డు కొండవిరిగి మీదబడిపట్టు నారాయణబాబు నిశ్చేష్టుడై
 కొంతవడి పిచ్చివానిరీతి జంచలచిత్తుండై కడియున్న పురుషుని
 జాడ రామోజీ యనిగ్రహించి యాతని బంధములవిడగొసి
 యడుగ యారాత్రియందే మనగృహమున గలపై కప్పునుతె
 గగోసి లోన ప్రవేశించి నన్ను బంధించి కృష్ణాదులను గొని
 పోయిరని జెప్పిన పిడుగునాటివార్తను పత్రేదాయునిని దిగ్భ్రమ
 జెంది నేలపైజతికిలబడి తొలుపుబడఁజొచ్చెను అట్టితరి లత్తు
 ణును పరుగిడి వచ్చి యొకగచ్చ నేలపైబడి నోటమాటరాక
 దానాముదానామున పిపాసాశాంతి జేసి నెమ్మదించిన పిదప
 పత్రేదాగాతని గాంచిననునవారే పెరస స్వామిత్వమింపుడు
 మువ్వురు వనితలుదుండగులపాలైరి నన్నొక చెట్టునకు బంధించి
 నోటగుడ్డవిడిజావమోది పద్మాభాయి మొదలగు మువ్వువని
 తలబంధించిగో పోయిరి అంత తెల్లవారినపిదప మనయోగిగారు
 వచ్చినిడిపించిరి ఇదియజరిగినకథ పైసమీచిత్రము ఈతిరునను
 దించినచారుని బాలలనువిని కొయ్యవారి నోటమాటలేక పెరి

వానివలె జూనుచు గొంతవడి నిర్జీవప్రతిమవలె గూర్చుడి
యుండెను అప్పటికి మూసగవచ్చెను, అవప్పుడు లేచిన్నానాది
కృత్యముల గావించికొనిభుజించి కుగ్గీపైగూర్చుండి ఇట్లుహింప
జొచ్చెను అన్నన్నయెంతవనిగిరిగె ఈవనిమాత్రముప్రాణముల
తోవిడువరు యీర తియిందే మనవారినివెదకి రక్షింపకున్న
యీనగాసి నక్కటవాలుజేసిన రీతియగును. యిప్పుడే
బయలుదేరి దుండగుల ఒట్టి బంధి చెదనని లేచి దుస్తుల
ధరించి రామలక్ష్మణులను బలరామ చక్రపాణులను బించిఅ
యిత సహితులై నావకటరండని జెప్ప వలెయని బయలుదేరి
నారాయణబాబు ఆకొన్న సింగమారీతి గర్జించుచు తిన్నగ బజా
రువీధిని బడి పోవుచు మాధవదాసు కొట్టునకరిగి వస్తువులను
జేరముకీయు వానివలె అయిదుగురు కొట్టాలోపలకు వెళ్ళి
గూగుచుండిరి అప్పుడు లోపలనుండి కృష్ణసింగు భీమసింగు
మూసా నుండరి మువ్వరు చట్టన యీవలికి వచ్చిరి వారిని
గాంచి బత్తేదారు బాలో యని ప్రోక్షక యొకటి వైచెను వెం
టనే రెప్పపాటు కాలములో బలరామకు మొలగు నలుపురు
వేచి కృష్ణాదులను బేడీలు తగిలించిరి అప్పుడే మువ్వరను వే
షచునకు గొంపోయి కొట్టులోబెట్టిరి గానివీడిటనుంచినమరల
పాతిపోగలరు వెంటనే పెద్దజైలున ఈవేయుడన యారీతిని
జేసిరి నారాయణబాబెందేనినియె అక్కడ పోష్టాపీసు వద్ద
మధ్యాహ్నము మూడుగంటలకు యిరువురు పురుషులు వచ్చి
పోష్టాపీవురుగారు యుండిరాయన ఆయురీనని లోపలనుండి

జబాబువచ్చెను అప్పుడా పురుషు లిరువురు లోనికేగి మేష్టరు గారు యేమిజేయుచున్నారన ఓహో తమర శూరసింగుగార విశేషము లెవ్వయులేవుగదా ఆహా మీరని బోల్చలేనైతిని వీరెవరు.

శూర — యీతడుమావాడ మిరీతని నెరుగర.

పోట్టు — చూచి యుంటినేమో జెప్పజాలను.

శూర — పోనిండు దానికేమిగాని బెంగుఘాతించి యుత్తరములు వగైరా యేమైనవచ్చెనలేక.

పో — ఈరోజున యుదనుందు యెనిమిదింటికి మీనా ఖరు సామిగాడువచ్చి సర్వమును గొనపొయెనెయి యావ త్పుగగతులుజెప్పివై చెను.

శూ — లేదు గాక మాస్వామిగాడేమి రావడమీ మేము బ్రహ్మచరు యేమిసాధ్యబద్ధము యెవడో మాయజేసి కొంపముంచివైచినాడు.

పోట్టు — సంగతికేమున్నది మీనాఖరుని నమ్మి యావ ద్రహస్యములను వ్రాసినయుత్తరములను గూడనిచ్చితిని యెంతవనిజ్యుగెను ఇటువైన నాపనిగూడ యైవదన్నమాట నారా యణబాబు సామాన్యడు కాడు కృష్ణసింగుగారు రానేలేదు.

శూర — గతాత్మికి రావలసిందే రా లేదు కాగణమే మో దెలియని నత్తిలోకి కొనుచు వెడలుటకు ద్యుక్తులగుత రి జయతలాలుగారెవరగదీ యింటినద్దనుడిర యనుచుకాకిర యొకటి చేతనిడికొని యిరువురు పోలీసుజవాణులులోసకవచ్చి

తమ రేనజయంతలాలుగారు.

జయం— బేను నేనే పనియేమి

ఫాలీ— తమకొక శుఖలేఖదెచ్చితిమి

జయం— ఏమిలేఖ యెక్కడనుంచి.

ఫాలీ— మరెక్కడనుంచిగాను పోలీసు సూపరెండెం
టువారివద్దనుంచి ఇదిగో చర్చవారంటు స్వీరింపుడను జేరికచ్చె
ను ఆలేఖయందిట్లున్నది

పోషుమాషరు జయంతులాలు దొరవారికి

కృష్ణసింగు నౌఖరు స్వామిగాడను

వానికి నీవొసంగిన రికార్డు వగై

రావల్లనుంచి ఆరెష్టు

అనుకాశితమును జదివెకొని నిశ్చేష్టయైయున్న యాతని
హస్తాలంకారముగావించిదోహ్లానిపోయిరి పిమ్మటశూరిసింగు
నాతని మిత్రుడు నచ్చటనుండిన తమకేమి చిక్కుడటస్థించు
నోయని నిజనడనమున కేగిరి ఈసంగతి మారువేషముతోను
న్ననారాయణబాబు వినుచునే యుండెను పిమ్మట వారివెం
టతానుగూడ బయలుదేరెను ముందువారిరువురు నొకగృహ
మునకేగి యొకగదియందు గూర్చుండి యుండిరి.

అట్టితరి వజ్రేదారుగూడ నిప్పి గుడ్డలదాల్చి కరికేరి

నిడికొని మిక్కిలివార్తకాన్తనగల పురుషుని రీతినసన్యాకరమగు దేహముగలిగి యంధునికీరిగదాడము : దడిమికొనుచు తన్నెవరు జూడనితరిగు ఒగుబనడచుచు లేకున్న దెచ్చుడినేరుచు నాపురుషులు జరిగ గృహద్వాగము కడకరి

తలుపుదోసి చూడ లోనగడి యవైచియుండెను గోడదాటి పోవుదమన యెత్తెనగోడ ఆపైన బొన్మజెముడు బలుసు మొదలగు మండ్లజెట్టులచే వ్యాప్తమైయుండెను గాని అక్కడక్కడ ప్రాకారమునకు పడిపోయిన మార్గములు లేకపోలేదు ఆక్కడను దట్టమగు ముండ్లకంపలే అప్పుడు జేయునదేమియులేక తనచెంతనున్న గంబళినిముడ్లపై బరచి దుడ్డుచేసద్దుపాటుజేసి పాదరక్షలుండెగాన యతికష్టముమీద లోపలకరిగి పూలచెట్లజాటు బొంచియుండె సంపద్యారముచేత నెవరో చిలచి నట్లయ్యె నప్పుడు లోననున్న యిరువురిలో నొకవనితవచ్చి తలుపుగీసి ఓరూ కనుచు నీరాకయెక్కడనుచి యనుచునే శూరసిగు కడికేగిరి

శూర—కను సెరాక యెక్కడనుచి

కంసు— ఎక్కడనుచియ గోదావరిలో నుంచి

శూర—ఏమంత : సపుగమాటలాడు చుంటివి

కంసు— ఏమా నాప్రొద్దులు ఇక్కడగూరుచుంటివేమి

ఈవలికి వచ్చిన హాయిగ చల్లటి గాలివేచుచున్నది అబ్బుచూరదూరమునుండి వచ్చిని నేకడిన శ్రమయెల్ల వ్యర్థమైవదని యొక్కచో జరిగిలబడెన అత శూరసిగు మాయాచతురిక

వచ్చిగూర్చుండిరి

శూర— ఏమోయికంస నీరాకణిల్లీనుంచియేన మనకృష్ణభీరు సుందరులు క్షేమము ఎప్పుడువచ్చెదరు గత రాత్రికి రానికారణమేమొ దెలసెన

కంసు— సర్వము దెలిసినది పులి మీద బుట్రయను సామెత నెరుగుదువ యారెంటిమీద నిప్పుడు మూడివదిగిట్రయనునదివచ్చి యారెంటిని గడదేర్చెన్మల్లుజుగినిది

శూర— జరుగట కేమున్నది

కంసు— అలనాడు కృష్ణసింగు వద్దనుంచి జాబుగొని వచ్చి మీకు జాపి మీవద్దనుంచి జాబుగొని రైలువద్దకు పోవునప్పటికి కమల యగుపింఛ యామెతో గొన్ని సంగతులు మాటలాడి దాగిట్రై పోయివచ్చునరికి కనులలేదు రైలువచ్చినది అప్పుడు సావకాశము లేనికారణమున రైలెక్కితిని నాతోకూడ నింకొకడు శనిగాని వలె దాపరించెను ఎవడో యని యుపేక్షించి బయటిని చెడతాగియుంటినేమో వెంటనే అమ్మొక్క ఆవహించెను నిద్దరబట్టెను కొంతసేపటికి మెలకు వచ్చి నాకేబుగు దడిమికొంటి నేమున్నది ఉత్తరములేదాయె నప్పుడునోరునెత్తి కాదుకొనిలెంక నవాయించుకొనియామక జనదగితిని లేదనియె తొమ్మిదింటికి కృష్ణనిగలనుకొనకుండగనేది నాకర్ణనిష్ఠశక్తిగారి పనిబట్టి వచ్చితిని పిమ్మట కాలికాలయమున కేగమన చారు లిరువురు వచ్చియుండిరి వనితలగుపించ లేదు కొంతవరకొ జట్టువక్కల వెదకితిని ఇదంతయు బ్రతే

దారువనిగాని మరొకటిగాదని నిశ్చయించి ఢిల్లీకి వచ్చునరికి యొంటిఘంట గావచ్చెను కృష్ణుడుగాని భీముడుగాని యగుపించలేదు తెల్లవారు వరకక్కడ నేవేదియుంటిని ఏమున్నది కరిమింగిన కపిధ్ధఫలము రీతియాయెను తెల్లవారిని పిదపపోలీను వారులేది అలగోడుబాలగోడు ఖైదీలోనున్నట్రి బారిపోయెనని గోలబెట్టిపను గిడజొచ్చిరి అప్పుడదిగాంచి వనవాస్తవజేసిన పనియేగదాయని నేనుసంతసించి మధురకు వచ్చితిని రెండు గొట్టెను యూరంతట వెదకి వాకలుజేతు ఇదివిద్దమని జెప్పు వారులేరైరి అప్పుడొక యోజు జేసి పదహారుల నోటా కటిపోలీను జవానులొ సంగ నెల్లగాథను దెలియజెప్పె.

శూర—ఏమనిజెప్పెను

కెను — ఏమన నా గాయణబాబే బండివేషమున కృష్ణాదులను మోసపుచ్చుటైదున నైచెనని ఇక నేమున్నది అప్పుడు నేనలో యొక్కాయనినెత్తిని గుడ్డవైచికొని యిక్కడకువచ్చితిని ఇంతపని జరిగినది మనమిక ముందుజేయబనియేమి

శూర—ఏమనన్నది ఈరాత్రి పత్తేదారుని బంధించి గొనిదెచ్చుట రెంవడవది మధుసూదనాదుల సంహరించుట పిదపమనవార్లను విడిపించుట ఇవన్నియునీరాత్రి తెల్లవారునరికి పూర్తిగావలెను అప్పుడే అట్లుగావచ్చును యెనిమిదింటికిమీ మిరుపురము బయలుదేరి మౌళి వేషముతో పత్తేదారు వని పట్టిపెచ్చుట మిగిలినవి జేయవచ్చును ఈపనిముందు గావించిన సర్వము పూర్తియై ట్లే ఏముందువు

కంసు—సరేగాని కృష్ణసుందరుల శలవులేదే . మధు
సూదనాదుల సంహరింపనగున

శూర—ఇదియూనీనదియును వెర్రివాడ అట్టితెలివి
తక్కువని జేతున నీవుదెచ్చినజవాబునకు చాసినసంగతి నెరు
గవ ఈ రాత్రికి మేమే కారణము చేస్తే నియడల రేపటి
రాత్రి ఎఱుసూదనాదుల సంహరింప వలయును లేకున్న గొ
ప్పపరమాదము రాగలదని నిన్నటి యుత్తరమున యున్నది
యంతియెగాక నాయూరినిదప్పక నే నవేల్చెద రనిఁబ్రొచ్చివాసి
సితి యున్నది ఇప్పుడైనదలసెన

కంసు—అట్లే భయములేదు ఎప్పుడెప్పు డెవరిని
సంహరింపవలెనో జెప్పెన

శూర—అయ్యో జెప్ప కేమియును లోనకేగి మువ్వరు
రహస్యముగ నేమేమో జెప్పుకొని సహాయమున చెల్లచాటున
దాగియున్న కబోదచల్లగ నావలకేగెను కొంతవడికి శూరా
దులు మువ్వరు నీలకు వచ్చి కంసుని సాగనంపద్వారము
కడకు వచ్చునంతలు పుడెరచియుండెను ఇదియేమి చతురిక
ద్వారమును బుధించిరాలేదు ఎంత తెలివిమాలిన పనిజేసితిని ప
రువెవ్వరు లోనబ్రేవేళించలేదు గదాయని జెల్లచాటున వెనకిరి
యెవ్వరు యున్నవాడలేదని ధైర్యమును వహించిక్లంఘని సాగ
నాపి శూరశివాచతురికలుముందు పనికైబ్రేయిల్పింప నిలం
దేనింజనిరి.

దొంగలరాణి

23-వ ప్రకరణము.

కార్యస్థితి

నారాయణబాబు నిజవాధాగ్రమునపేర్కవైపున సుఖాననాసీనుడై పురవనితా సాంప్రద్యము గల్గులాని గోలుచు మనమన నెద్దియోధ్యావించుతరి రామలక్ష్మణులను తనచారులిగువున నారాయణబాబునకే దూరువచ్చి నిలచుండిరి వారిని రామోజీయను వానిని బిలచియెద్దియోజెప్పి పంపివైచెను రెండవవాడగు లక్ష్మోజి తనచేత గూర్చుని యెద్దియో సంభాషించుచుండెను అట్టితరిద్వారమునద్ద నెవ్వరో బిలచినట్లు లయ్యెను వెంటనేజనారాయణబాబు లక్ష్మణునితోఁగూడ వచ్చి తలుపును తెరచి చూచునకి యిగువున పురుషులు చకి, ని దుస్తులధరించి యుండుటచే యెవరో పద్దతునుజాలని యెరితమదేయూరు ఎందునిమత్తమిటకేతెందరన చూపురుషులిట్లుఃరిపస్త్రుతమిగానినుమేనూది నిన్నటిగాతిని దురించుచుండ వోగులుమా యింటబ్రేవేశించివివేషసువర్ణాలాకారములనుకొంతద్రవ్యమును అపహరించిరి అంతమాకు మిలకువగలిగి జూచునత ద్రవ్యముతోఁగూడబోవు చరలవెబడించి తిమిగాని దూకుకరైరి గుక్కుమాత్రము బట్టితిమి వారినెమిత్తము దత్తుభ్య్రీతినమకయ్యవు హాకకఱ్ఱాలి యిటనగుపిదిరి ఈసనుయము దాటిన పలాములను దురుగానదయయుంచి వచ్చిన జోరులు బట్టువ

దుదురు ఇక్కడనేయుండిరి రండురక్షింపుడని పాదముల బడి
 గోలు గోలున యేడువ జొచ్చి అప్పుడు వారి విచారమును
 గాంచిన వారెల్ల జాలినెందక పోరు అయినను సమాధానము
 జెప్పకదీరదు గాన యిట్లనినచిచ్చె ఇట్టిఅర్థరాత్రి సమయమం
 దెట్లు లేపటిరోజున జూడకూడదా యన అట్లని నీలువేదా ఈ
 క్షణమున రాకున్న పలాయితులగుదురు ఇచ్చటనే ఈవీధిమ
 భువున నుంచిరి వేగరండనుచుండ ముప్పివాడొకఁడు మాధవ
 కబళమమ్మాయని కేకలిపించు నారాయణబాబుగారి గుమ్మ
 మాకడ లిలచియుండెను అతనికొస్త్రీవచ్చి యటనే నిల
 చెను అట్టితరి పత్తేదారు యిందువచ్చిన వార్తొప్పురచు లోనికి
 రమ్మని యొకగది యాగుగూర్చుండ నియమించి మాలలాడు
 చుండ నారాయణబాబుగారో యని యెల్లదికలు పత్తివ్వ
 నింప బొబ్బలిడుచు అట్లు బాబో కొంకను నిగి పో
 యినదికనేమున్న నాతలిదండ్రుల నిరువురను చూడగులెవ
 రో సహరించిరి వారిలో నిర్వురు మాత్రమేదొనికి తమరొ
 క్కవరి దయచేయవలెను లేకున్న పలాయితు లగుడరసత్తు
 దర జెంచువారలను లోపలికి రమ్మని లక్ష్మణునిచే లోకలికిర
 ప్పింప బత్తేదారు గాల్గవై బడి గోల గోలున దాక్షిణ్య జొచ్చిరి
 అప్పుడు పత్తేదారు వాని నూరిపోది యినుపకోకి మెదల
 గు సాధన సామగ్రిని దీసికొని అయ్యా మిరియపురు నిందినే
 యుండుడు నేనొక యరగంటకుచ్చెద ఒకేకాలమున ర్థుడు
 కూనీలు జరిగెనుగాన బావకదీరదం లక్ష్మణసింగును వారికడ

నుండని యమించి విచారగ్రస్తుడగు పురుషుని వెంటనిడికొని
 బయలుదేరెను అప్పటికి రాత్రి పండ్రెండు గావచ్చెను అప్పు
 డాయురువును సైరొడ్డునబడి శాంతమారమేగునప్పటికి మరి
 మువ్వరెదురై అప్పుడేపురుషును గలసి ఆముఠసామగ్రిని తిను
 బండు వసువులగొని ద్రావకమును మొదలగు విబుచ్చుకొ
 ని పురము తిక్కిమించి బోవుచు హత్యయెచ్చటనో యొత్తదూ
 రమందుండెనో మార్గమన్యరొక్కరైన తలపెట్టిన నాకులేరైరి
 ఈతీరునయే పురుషోవంబోవనొక దివ్యపాదముకడకేగి లోనబ్ర
 వేశించి అందుగల రహస్యముల నెల్ల నెరిగిన సామోజీనిముం
 దునిడికొని నడవ మార్గము చల్లనొక మీటను ద్విప్పుసంతత
 లుపోకటి చెరువబడెను అపుడందరు లోనబ్రవేశించి క్రిందిభా
 గమున కేగుటకనునగు సోపానముల ఎఱివ యాదారినిబడి బో
 వనొక పెద్దసావడిలోని కేగిరి అందునాలుగు గదులు గలప్రవా
 టిలోనొక గదితాళమును గులగొట్టి లోపలకరిగి గంచుసరికి
 గాఢాంధకారముగాక మరేమియును లేదు వెంటనే పక్షేదారు
 విద్యుద్దీపముచే గదిని బలశీలింప యొకదో శల్యావశిష్టయొడి
 యున్నవ్యక్తినిగాంచి చేతితో తట్టిలేపెను గాని మాటలాడలే
 దు నీరసముగతుండెనని గ్రహించి బలముగలుగ నెట్టియో ద్రా
 వక మొసంగ పడినిముసములకు గులుచెరచెను వెంటనే మూ
 తబడియెను కనుదోయినుండి యశువారి బ్రవహింప దొడంగె
 ను ఇచ్చే చరమానధ్యుక నాశ లేధని నిశ్చయించి మరొక
 ద్రావకమును ప్రియంగులచేను మరొకపది నిముషములకు మ

రల గనులు దెరచెను వెంటనే పక్కకు దిరిగి పరుండెను. అప్పుడు భీతుకుసనుయాశ యదయించెను తిరిగి యావధమొసంగెను నాలుగు మినుటులకు యింకొక పక్కకు దిరిగినలువైపుల జూడజొచ్చె నప్పుడు నారాయణబాబు అమ్మయెట్టులున్నది నీవేరెవరను నంతనావ్యక్తి తొండరజెందకుడని చేసంజ్ఞజేసెను అక్కటికి బ్రతికెను సంతసించి తన్నెడగు చక్రవాణినిగాంచి నీవీతాళపుగుత్తినిగొని మిగిలి గదల బరిశీలింపుము తెల్లవారు సరికి పనులెల్లను జక్కజేసికొని సోవలెను శత్రువు లిరువురు మనయింట బందీలైయుండిరి యింకయెవరెదురైననంహరించుటయేపని పొండని పక్షేదారా కడతినిగాంచి రల్ల తెలివవచ్చె.

స్త్రీ— ఆ యనువాక్యము వివవచ్చెను అపుడు బ్రహ్మనంద భీతుడయ్యెను. అమ్మా నీవేరెవరు.

స్త్రీ— నావేరు సుందరి

నా— ఏసుందరివి

సు— మధుర సుందరివి

నా— నీతండ్రీచ్చట నుండెను.

సు— నాకుదెలియదు.

నా— నీచెలిగుకలై చతురియె

సు— అనియును దెలియదు.

నా— మీనాకరగు భద్రుడొ.

సు— అతకన్న నెరుగను.

నా— నీవు నాతో వచ్చెదవ

సుం— ఎచ్చటకు

నా— మాయినీకి

సుం— నీవెవరవు

నా— నేను మధుర కణ్ణేదారుడను

సుం— నా రాయణబాబును యెప్పుడును మీకిదేన
మహారము మీ వెంట వచ్చెదను. సంతసించి బలముగలుగుట
కాహారమొసంగి రామసింగు నటనంది తానేగను పిమ్మటప
త్రేద్యు బలరామయోగుల వెంటనికికొని తిమ్మనితో గలసి.
కొన్ని గదులతాళములను బగులగొట్టి లోనకేగి జూచి గాని
యెదు నేరులేరైరి అప్పుడు నారాయణబాబు విసుపుజెంది మీ
గిలిన పైయంతస్తునకేగి అచ్చటనున్న గదులనుగూడ పరిశీలిం
పజూచ్చ నందులో నొక గదిలోనికి జని వెళుకుచుండ క్రిందికి
గుటకను. వగిరలు పొకటి యగుపించెను దానినతి కష్టమన
సాధించి ద్వారమును దెరుచి గ్రిందకేగుట కనువగు మెట్లను
గాంచి యానల్వరు గ్రిందుకుదిగిరి అక్కడ నతిశాలమగు చ
క్కనిసానడి దానియందుగల గదులలో నొకగదిని గానిలోన
కేగి వెళుకుచుండ మూలుగు వినిపడ యచ్చట పరిశీలిం
చిరిగాని యెచ్చట నవ్వరి జడయులే స అప్పుడొకొక గదికిజ
నివెదుక నొకమూలమూలుగు బాగుగ వినపించెను దగ్గరకుజ
నిజూడగాలుజేతులు బంధించిరి నోటగుడ్డలునుట గానివెం
టనే బాధము వెడలింది నేచడరిపిడ స నివెవరవు నీవే కమి.

స్త్రీ— నేనెవరైన నేమి నేనొక మహాపాపాత్మురాలను నాయందు దయగలవారై బంధవిముక్తురాలనుగా జేసిరి. గాన మీకివే యనేక వందనము.

నా— అయ్యో వెర్రితల్లి అట్లన వీలులేదు మీవంటివ నుల రక్షింప బ్రతికబట్టిన మధుర కర్మచారిని.

స్త్రీ— ఏమేమి ఎట్లు నారాయణబాబుగారా

నా— జేనుగాని నీవెవరవు

స్త్రీ— నేను సుందరిని

నా— ఏసుందరివి మధురసుందరివ బెంగుభూరి

సుందరివ

స్త్రీ— నేను బెంగుభూరి సుందరిని

నా— నిన్నిచటికా దుండగులెప్పుడు గొనివచ్చి

సుం— రెండు రోజులైనది.

నా— మీరల్లి శారద యేమాయెను. అయ్యావనితను మూపున నిడికొని సోపానమార్గమునపై కేగి మధురసుందరిచే తశర్పి తాజనెను.

కొంతవడికి బెంగుభూరి సుందరి మూర్ఛదేరిలేచి గూర్చుండి తనకెదుట నున్నమధుర సుందరిని గాంచి కష్టసుఖములను జెప్పికొనుచు గాలక్షేపము జేయుచుండిరి

అట వత్తేదారు జని మిగిలిన గదుల నెదకుచుండెదని యేరును లేరైరి ఒకగదియందు మాత్రము స్త్రీనిగాంచి నేత్రవరో ధనిదీసిపైచి నీవుశారదవుగావ.

స్త్రీ — జేనును నీవెవరవు

నా — నేనెవరైన నేమి నీకుమార్తె చెంతకువచ్చెదవ

శా — నామొద్దుల కట్టి మెచటకున్నది

నా — వైభాగమున

శా — ఏమోనీమాట నమ్మాటయెట్లు

వా — నీమ్మ బాధవిముక్తు గాలపగ జేసింను నన్ను

నమ్మవ,

శార — నమ్మకేమి

నా — అటులైన నాతోరమ్మ లెమ్మాలసింపక వే
గమ్మని గొనివచ్చి నుండకులిరువురు నున్ననలకున జేర్చెను
అప్పుడా మువ్వన్న నన్యోన్యాలింగితులయి కొంతవడి మేరలే
ని మానందాంబుధి నోలలాడి నారాయణబాబును వేనోళ్ళ
గొనిమాడు చూడిరి అట్టితరి యోగిపుంగవుడు పరుగిడి చ్చి
రండురండ్ల నారాయణబాబు గాని ఆలసింపనడక,

నా — యోగిసత్తమ కొత్తవంత లేమైనయగు
పించెన.

యోగి వింతలెవ్వియులేవు గాని యెవరో మాటలాడు
చు వచ్చు సందడి విననయ్యె

నా — కానింక మనకువచ్చిన భయమేమి పప్పుచు
న్నది మానున అవయవములందు యాదుండగలు రాకముండు
ఈవనితల మువ్వరను గొప్పలముచుండి రిప్పిది మానయింటికి
జేర్చుట మందిదని నాయాశయము.

యోగి — మంచిది అట్లనే జేయవచ్చును ఈపనికై నన్ను నియోగింతురాయేమి.

నా — నాయభిషాగ్రము ననియె గొని కడుజాగరూకతతో గొనిపోవలెను.

యోగి — సరియే యని మామువ్వరను వేషములను మారిది వెంటనిడుకొని వెడలెడు అప్పుడు డిటిక్కివు నిర్భయుడై స్వేచ్ఛగ గమలనెల్ల వెదకుట కారణ్యచేసి అట్టిసమయమున చక్రపాణి బలరామ రామసింగుల వెంటనిడికొని నారాయణబాబు పండ్లొందు తూటాల రివాల్యరు చేత నిడికొని సొరంగమార్గముగొంత మైలువరకు పోయిరి అప్పటికి నొంటి గంట గావచ్చుచు వెంటనే యాసల్వురు నొకగదియొద్దకు వచ్చి నప్పటికి ద్వారము యగుపించదాయె అప్పుడు రామోజి యొక మీటరిక్కి తలుపు దెరువబడెను నల్వురులోకి జరిరి అచ్చట నెందుజూచినను యచ్చత వస్తుచిదర్శనమె అనేకగడులుగలవు అక్కడ విశాలమైన చక్కని సావడి గలదు అసావడియందు విచ్చుకత్తులు చేతనిడికొని సుమారొక వందమంది బలిష్ఠులగు వృథకాయులు నివసించు మకాము స్థలము దానిని గాంచి పత్రేదారులనచాద్వల మువ్వరగాంచి ఆయుధములు జేతనిడుకొనుడు ఇక్కడనే దువ్వసామునున్నది ఇప్పుడ పీరిబంధించి కారాగారమున కంపవలెనన మంచిదని చక్రపాణి పదితూటాల రివాల్యరును రామోజి యెనిమిది తూటాలమునను పక్కినోవిని బలరాము డారు తూటాల రివాల్యరును కొన్ని బేడల

ను జేతనిడికొని దుష్టసంఘమున శిశువుగ నిలబడిరి అట్టిసమయమున నాసంఘస్యశుభగు ష్టార్థకేశి యనువాడు ఆయుధసహితులగు నారాయణబాబు మొదలగు నల్వరిగాంచి యెవరుమీరు యిచ్చుటకు రా గారణమేమి యన నారాయణబాబిట్లనియె మీపాలిట శృత్యు దేవతలముః మిమ్మురు మింగుటకే తెచ్చితియి. మీరెక్కడి వారక్కడనే గదలక నిలచియుండును అడుగు గదల్చిన పిమ్మనెర గాల్చిబుచ్చెర మీయాయుధముల గ్రహించును మాటలాడకును కపర్దాఁ జాగ్రత్తయన వారెల్లరు నాయుధమును గ్రందబడవైచిరి మెటనే బలరాముడు జని ఆయుధము లెల్లగొని రా చట్టున రామోజీ బలరామ చక్రపాణులు మాన్వరు జని రెప్పపాటు కాలములో వందజనమునకు బేడియ దగిల్పించిరి రామోజీ నేగ వీధిద్వారమును దెరువ విచ్చుకత్తులు దాల్చిన పోలీసు శావుటాలో యి నప్పెక్టరు స్కోల్ ఇంస్పెక్టరు సబినిస్పెక్టరు నూకరింజెంటు వగైరా సిద్ధముగ నుండిరి వారినిగాంచి నారాయణబాబు లోని కిరండు ఆలసింపకుడన మెటనేవచ్చి దుష్టసంఘమును మెటనిడికొని జని జైలుఖానాయందు నిలిచిరి పిమ్మట బత్తేదారు బలరామాదుల గాంచి ఇవరలో రామోజీచే గబురు జేయించి యుంటిని ఆకారణమున వీరెల్లరు రాకారణమైనదని జెప్పి ముందు పనికై ప్రయత్నింపుచుండిరి గదులచేత కేగిరి అన్నియు రాతిగట్టడములే తాళములు లేనితలుపులు ద్వారములేరిరు తెనువపలెనో సుందైనను దెలియదాయె అయ్యోదైనను

యేమిజేతుమని చిత్రప్రతిమలరీతి నాచుచుండిరి అంతనొకచో మాటలసందడి వినఁ య్యె నేమిదియని పత్రైదారు నలుపైపుల జూచెను ఔరా దుండగులింకను గొందరు నా గిలియుండిర ఇదియు నొకందుకు మించిదేయని నల్వరు నొకచోపొంది యుండిరి అంతగొంతవడికి నొక మూలకుంది ద్వారమును దెరచుకొని ఆయుధముల ధరించిన పరుగులపైకివచ్చి మూడవ యంతరమున కరిగి యొకచో గూర్చుని మాటలాడుకొన జొచ్చిరి ఓయికంస మనయాజమానురాలగు మాయాస్మదరి యేచుని శలవిచ్చెను.

కంసు— ఈరాత్రీయందు సర్వశత్రు నాశనము జేయవలెనని.

భైరవుడు. — ఆశత్రువు లెవరు ఎవని మూడు గడతేర్చవలెను.

కంసుడు — హరో హరియ! మధుర స్మదని పిమ్మట బెగుళూరి సుందరి ముగ్ధీయిరువు భతా బట్టలె

మహమ్మారి— ఆదెయ్యాల మేడ యుదికెవ్వరు నేర.

కంసు — లేకేమి బెగుళూరి సుందరి తల్లని ఆమెపేరు శారద అక్కడున్నవాని నీరే

భైరవు— వహ్వ వహ్వ బాగా పిటివోను మహమ్మారి పరధ్యానముగనుండకుము

కంసుడు — మిగిలిన యేడుగురు నీమేడయందుండిరి.

కర్కట — నా శివరో వారిపేర లెయ్యవయో
జెప్పుము

కంసు — అయ్యో జెప్పినవినుడు మధుసూదరాపు
పుండరీకాక్షుడు భద్రహృదయ బాబూరావు భార్య కూతురు
చతురక మధుః స్మరితల్లి వీరేశ్వరు ఈమేడ యందుండిరి.

బైరవుడు — సరే అక్కడనుంచి యిక్కడక యిక్కడ
నుంచి యిక్కడక

కంసు — అక్కడ నుండి యిక్కడకే

కర్కట — ఇన్ని చిక్కులెందుకు ఇక్కడనుండి యేగో
బందాయని పించరాది

కంసుడు — మనయజమానురాలి యానతికానివని జే
ముటకు వీలా.

మహమ్మారి — మీయానతి నొప్పున జేసితిమనియే
చెప్పుకూడద.

కంసు — అట్లుజేసిన గొప్పచిక్కు తలస్థమాను ఏ
మందురక్కడనుంచి ప్రారంభించిన మనశత్రువులక్కడ కివ
చ్చి నుదురు లిద్దరకు గొప్పోయిన కొంపమునుగును వైపె
చ్చు మన ప్రాణముల మీదికి వచ్చును ఇ దరిలోను జువద
గ్గవారా యిద్దరే.

బైర — ఈజెప్పిన గమలకు దాళపు చెవులు నీకడ
నూడెన.

కంసు — సరిసరి లేకేమి ఇవిగో రెండు గత్తెలు ఇక్క

యూదల బెరికివైచి వస్త్రరజ్జుసాధనమున కిటికీమార్గమున
 యమునకు భాగ్య ద్వితీకుడినై దిగుచుండ కూరసింగిట్లనో
 గ్రహించి వచ్చి రజ్జును తెగగొనెను. వెటనే మేమిరుమునది
 యందుబడి దైవవశమున బెట బడితిమి. విమ్మట నాభార్యను
 పిల్లను మా అత్తచారింట పెంచితి ననుచును మాటలు విని
 వచ్చెను. మనవారా మాటలను విని కుమూహములై. యుండ
 యిట్లని యనుకొనజొచ్చిరి. అదిటా యె తమోనము శత్రువు
 లెవరో వచ్చి సిద్ధాన్నమును గుమ్మవేడిరి యిద్దరు నుండరు
 లును లేరు ఎంతవని జరిగెను (అర్జునా చితితకార్యం తైవ
 మన్నతి) చింతయేనో) అను ట్లు జాగనే కాదును ఇచ్చట
 వారివైన గడజేర్చుమని సాంగకమార్గమున ద్వారమునందలి
 యీవలి కమ్మసరికి వ్రేదారుని వరిచి కలియబడి చేతు
 నున్న యాయుధముల నూడబెడి క కాలుసేతులు బధించి
 మావనుగురను గదులయ దుడిచి తాళనల విగిరియిరి ఏమధు
 నూడవాదుల వెటబడికొని యిటి కరుగుచుండిరి. అప్పుటికి
 మూడు ఘంటల గావచ్చెను శత్రుస్సేనా దాని కొంత
 దూరమేగి బడికి బయట వీడితిమని సంకసింపుచు నిర్భయ
 లై పుర సమీపముకు వచ్చిరి అంత నొకబండి యెదురా
 యెను. అర్జును వారాయణబాబా బడిన గాది యెవరదా
 బడి మాటలాడలేదు మాట్లాడలేదు బడి బాపుచునే
 యుండెను.

యెవడుబాగు బడివాపు మాట్లాడలేదు
 అప్పుటికి మాట్లా లేదు. వెటవే వారాయణబాబు (కాం)
 మునింకెను. బడివాడు గిరివ బడిపోయెను. ముమ్మడి పగ

ముల ద్రోచుకొని పారిపోయెను బండి నిలబడిపోయెను వత్తేదారు బండిని పరీక్షించి చూడ మున్నవరు వత్తలు మాత్రము గట్టబడి యుండిరి ఎగు మరెవ్వరును గారు మన సుందరాదులే అంత వెనుకనుండి యింకొక బండ్లి రయమున వచ్చుచుండెను దానిని గాంచి ఓహో ఓహో అని పిలువని కర్ణచారి బండిచేరి కేగి యెవరోబండి యనుసరికి బండినుండి రివాల్వరుతో సమాధానము వచ్చెను గుభాలున నారాయణబాబు క్రిందబడిపోయె. ప్రమాదము ప్రమాదమని మిగిలినవారు నారాయణబాబును లేవనెత్తి సేదదీగ్గుతలి యిదే సమయమని బండిని వేగముగ బోనిచ్చుచుండిరి ఓరోరి దొండగులారా బోవుచుండిర యని చక్రిపాణి కరుగిడి కత్తిని విసరెను గట్టుమునకు కాలుతెగి బడ్డిపోయెను బండి బోల్తాగొట్టెను లోకలనున్నవా రీవలకు వచ్చిరి వెనుకనుండి తఫ్ తఫ్ తఫ్ మని అనేకులు రివాల్వరుల బోల్తుచి వైచిరి దొంగలెల్లరు దొరకిరి.

చనువరీ ఆదొరకిననారెవరో దెలియునా మీవంటి బుద్ధివంతులకు దెలియకుండునా యివను దెలిపెద కృష్ణసింగు మాయాసూదరి భీమసింగు సూరిశింగు మాయాచతురక ఈ యేపురును నుమా పారికమహాశయా అట్టి నాయకులను బంధించి వత్తేదారునకు మాత్రము ప్రాణము బోలేను గాని గొప్పగాయము మాత్రము తగిలెను వింటనే యాతనిని గొనిపోయి చికిత్స యమన బడవైచిరి అంతట యోగి వచ్చి వత్తేదారుం గాంచి తాళేసింపని వ్యర్థమాయెనని యనుచుండ చక్రిపాణి యోగిని గాంచి విచారించుచు

మ. వా రెల్లరు దొరకిరి శత్రువులెల్లగు కట్టుబడ్డి బందీజేయఁ బడిరి మధుసూదనాదు లెల్లరు క్షేమముగ నుండి పత్రేదారు గారొరు జీవించిన సర్వము సానుకూలతఁ జెందినట్లే ఇతరు నిశ్వరాజ్ఞ యెట్లుండెనో దెలియజూప యోగివర్యా ఈ మా యాసుండరి నగైరా యెచ్చట మోకన్నరెరి.

యోగి—ఈ పురసమీపముననే నీవనితల మువ్వ రను గొంపోవుచుండు నీరెన్నరె బాక నాపునుని కేకలిడి నే నొంటరి నగుటచే నొకచో దాగి ప్లేషనను కేగితిని పోలీసు వారితో జరిగిన గాధ నెరిగి ప నేమియు సార్థకము లేక పోయెను పిమ్మట పత్రేదారిటికేగ యచ్చట లక్ష్మణుడు గట్టించి యుండెను. నీపట్టుండ కారణమేమన పత్రేదారువల్ల బంధింపబడిన దుండగు లెట్లనో తమకట్లను విప్పికొని నాపై బడి నన్ను బంధించి పలాయితలైరని జెప్ప విని యిటకు వచ్చితిని.

24 వ ప్రకరణము

అ స ం ా ము

మధుసూదనరావుగారు సకటుబహుగ గృహమునఁ బ్రవేశించిరి హాయిగఁ గాలక్షేపము జేయుచు దమకు బ్రాణ దాతయగు నాగాయణబాబునకు ప్రాణదానమొసగ బరమేశ్వరుని శాశ్వతపును సత్యమాతఁ జేసినమాచారము లరయుచు నుండిరి అక్కడ గాబూరావుగూడ సకటుబహుగ నిజపదనమున వసియుండు కష్టసుఖముల జిప్పిగొనుచు పత్రే

దాదాని పే విధముల సన్నుతించుచు యాతని రాకొకటరు
జూచుచుండి బక్కన రోజున నందఱు నొజ్జచో జేరి నుత్తే
దానొసరించిన సాహసమునకును కష్టమునకును దుండగులు
జేసిన కుర్చయగుట గృహస్థి రక్షించునందు కత్యాశ్చర్య
మొందుట సర్వ వ్యవహారముల పరమేశ్వరుడు జరి రక్షించక
వరాకుగ నుండు తిప్పి బ్రతికించి సంయమము లేదను
కొనుచునతసమున గాలక్షేపము జేయుచుండ తేదారగునారా
యణబాబును భగవానుడు బ్రతికించి రక్షించుగాత్రేకున్న
యాతనితో బాటు మేమెల్లరయు దేహత్యాగము జేసి యాతని
వెంట మేముగూడ జరి స్వర్గమునందే హాయిగ గాలక్షేపము
జేసెదము సత్యము సత్యము ముమ్మాటికి సత్యమనుచుండ
కద్దయు నిందిరయు గూడ వచ్చి వెంటనే లేచి యెల్లరు
వారిని కారముచి గొరిలించుకొని గొల్లుమనిరి అత నాయును
పురు నారాయణబాబు భార్యయనియు కుమార్తెయనియు
తెలిసికొందురుగాక మిగిలి. స్త్రీలు బాబూరావు భార్య
కూతురు బొగుభూరిసుందరి తల్లి మధురసుందరి యని
గ్రహింతురుగాక యాధ్వనిని చుడుమాదను వగైరా పురుషు
త్తల్ల గొంటదడి బెట్టి.

అత గంభీరదశి యందఱు జూతుచినీపాతప్రత్యమహిమయేనీ
వాధునిగాపాపిబ్రతికింపుములే నన్నసూర్యచంక్రం గతికప్పి
కున్నయని యనుచుండ అహూరండుర దు అయ్యగారిగాయ
పుగట్టునిచ్చి నమియ్యుగాక పాదవలచిన వారెల్ల రావచ్చు
తమలో వచ్చుభాద్యుగయూకున్నా రెయ్యగుండు

గూడ తప్పక రావలెనని శలనై ని ఆలసి, పకుడన యెల్లరు బ
యలుదేరి చికిత్సయనునకు వెడలిరి గాని యాదురు నీవల
నే గూరుచూడిన నైవ్యులు పత్తేదారుగారి కట్టును విప్పిరి గా
యమును పశుభ్యముగ గడిగి కట్టుకు గూడ గట్టిరి వాతప్ర
కోము జేయలేదనియు ను పురానే యుండెననియు నైవ్యులు
నుడినిరి ఇటువైన వాణ భయము రాగూడవనివచ్చిపుచు
డలుపులు బారుచేరి నా యణబొబును గూరుచుండబెట్టి
యందరు శోపలకు రానచ్చునని వచ్చి, ప సంతసమున నందరు
లోనకేగి మాటలాడ్చిచిరి తెలివిగానే సమాధానముచ్చెను అ
ప్పుడెల్లరు విశ్రాంతి న ద ముగ కొలిపడి నిష్క్రధా వినోదంబు
ల గాఢతేజము కీసిరి అప్పటికి దాదాపు పది గావచ్చెను భో
జనము కరుగదనుని లేచి వెడలిరి ఈతీరున రోజులు నమ్మది
గ జరుగుచున్నవి శ్రమముగ వారిములు పక్షులు గూడ గ
డచుచున్నవి పత్తేదారుగారి గాయము మానుచుండెను అప్పు
టప్పటలేచి తప్పుచును లిచ్చును వాగోజునకారోజు బలము
గూడ గలిగి స్వతంత్రముగ లేచి నిరుగునుండెను ఇట్లుండ యొ
కరోజున చక్కపాడి తన యన్నగారి యానతిచే మధుసూదనా
మల రిక్పించి పోలీసువారి నెల్ల గూడ వాహ్వించి గూర్చుం
డనియును చి వారలగాంచి కత్తేదాటిల్లనియె కొత్తవిశేషము
లెవ్వమును లేరగదా నుండగులగు కృష్ణాదులు పలాంటులు
గావుండ జాగరూకతతో మెల్లగు చుండిర ఈపరి మాయా
సుందరి మొదలగు వారు పలాంటులైన మనకు దొరకుటక
లలోనివార్ల కరణమేమన ముదేశమునందయే బోగలరుకు
ఇంతలో యోగినర్యు డుద్రుచ్చెను ఆయనను జూచి

“అయ్యా అయ్యగు తేమము యాటిమిగదా తామెవ్వరై
తెలిసు పార్థ,, యన తాను శ్రీహరిరావని యనున.
అదను నాశ్చర్యబడి చూచుచుండిరి.

శ్రీహరిరావు సిగ్గుచే గలమన కొనియెరు అప్పుడు
నారాయణబాబు మధుసూదనరావుగారి గొచ్చి అయ్యా
బెంగుపూచుచునది చిక్కి పడి . తొందమ్మగారి అభిప్రాయ
మెట్టిదో అని యడుపుచున్నది బికారివేషధారి తన తేమము
మార్చి వారలచుక్షణ శారదాబాయి దిక్కులేది హా నాథా
యని పాదములపైపడి మూగ్ధుడైయు అప్పుడు రంజన
సుందరి పిచ్చిమనుస్సున జూచి యిరుగుటచేత తండ్రిని గుఱుతు
న్నట్ట నేరిక తానుగూడ విచారింపచుండెను మధుసూదనరావు
లేది యేమేని మాషడ్రగుడగు పుండరీకాక్షుడేన బెకారా.
ఎట్టి బాశ్చర్యము యాశ్చర్యముని మనోన్యాయం తులైరి
పిమ్మట పుండరీకాక్షుడు తన మిమారై నెత్తుకొని ముద్దాడి
భార్యను లేవదీసి యానందపొందినూన నోలలాడిరి. అట్టి
సమయమున నారాయణబాబు మరొక వనితను గొవివద్ది
నభాస్థలినుంచి యెద్దిమూ యనబోవుచుండగనే హా నాథా
యని మధుసూదనరావుగారి పాదములపై వ్రాలి యానం
దాశు వ్రాచి పాదప్రక్షాలన గావించె. అప్పుడు మధుర
సుందరి గూడ హా జనని యని గాదాలింగనము గావించ
ననోన్యాయశ్రేషాతి శయంబున యిరువురం గొంతవడి నిశ్చేష్టులై
పిదప క్షేమసమాచారములనల్ల బ్రహ్మానందభరితులై నారా
యణబాబునకు నమస్కరించి చేపిడిముల గొనియాడిరి
అట్టి సమయమున మధుసూదనరావు లేది పత్తేదారు
గొంది అయ్యా నాదొక మనప చక్రపాణి యనువారకు

ను రసోదరుడేగా అశ్చయ సెంగుభూయసూచిని తమకు
గా నంగీకరించి నాడన్న భక్తి నందును ఇందుకు
య మా - డక టుంగీకరింప వేడుచుంటిను.

“సరి సరి దుడిచి నాగ్నిపతేన మాకిలకన్న గావల
సేయి ది క నెఱుంగు నుడిచి నాగ్నిపతేన సేయి
మననమున నెరువ వై ను గొక్కమాత్రంగి యూరికుంటిను.

వెంటనే నారాయణబాబు లేచి తన కుమార్తె విండిరను
రేచునాజీవంతునకిచ్చి వివాహము చేసు నిశ్చయించితిని
నున్న నందుల క నుడు నాన గొంగి నంగీకరించె. అప్పుడు
బాబూరావుగారు లేచి నాకొచ్చి నుంచి నాకునుంట్ల
రాజరత్న మొక పె మిగిలియున్నది గాన పవైదారుగాను నా
భయమొసంగిన నా సొక్కుమును కూడ వెల్లడి శనెదను
నుశలవన నర్యులెల్లరు నొకభవంగ హాయి హాయి యను
ననిచే దిశలెల్ల క్రిందినవిచే పిదప సభ్యులెల్లరు విన బాబు
కావిల్లనియె. జనచస్త్ర లాగా నామస్యమాతురు లక్ష్యప
తేతునకిచ్చి వివాహము చేసి కృతార్థులైరిద కుమారులెల్లరు
తనన యెల్లరు నైకక ర్యముగ దధాస్త్ర పధాస్త్రని గూర్చి
దించి. అంత గొంగుడికి సభ్యులెల్లరు నిశ్చలముగ గూర్చుని
యుండిరి వెంటనే పడితులు గావించి సుముహూర్త నిశ్చ
యమున కేయిందిరి అను హూర్తమున కొందరు నామోచించి
నామోచించి తమ నిశ్చయించుకొనిరి. అట్టికా నాగా
మణిబాబు సభ్యులెల్లరు గాంచి కునమిప్పుడు శేయవలసి కని
యొక్కటి మాత్రమే మిగిలియున్న దదియేదన మాయా
సుందిరి కృష్ణసింగు మొదలగు దుష్టులరావించి వారిపై కేసు
కట్టి విచారణ చేసి తగుతీరు విధింప జాలెనునూపరిండ్లంటు

వారి యధీనమై యున్నదని వజ్రేవారు లోపలకేగి
 యాస్తి ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను రిక్క యావత్తుచు
 వచ్చి పోలీసువారి చెత నుంచి ఈవస్తువులను రికార్డుడు
 యోచించి తగు నేర్పాటు గావించి మెవరినస్తువులను వారి
 కిచ్చుట ధర్మమని వదిలి పోలీసువారి యధీనము జేర్చు
 లప్పుడు పోలీసువారు మాయ నుండిన కృష్ణసింగును భీమ
 సింగును శూరిసింగును మాయ వత్తుకొని మొదలగు దండగుల
 నెల్ల వీచ్చుకత్తుల పాగాతో రాత్రివిచ్చిదన కమలను పోక్కు
 మేష్టరను గూడ రప్పించి తగు విచారణ జేసి పీరివారికి తగు
 శిక్షలను విధించిరి. శిమ్మల నారాయణ పట్టేదారుని వేవీధి
 మాల గొనియాడి అనేక లహమతులను కితాబులను గూడ
 నొసంగి మెవరినస్తువులు వారి కొనగిరి.

పిమ్మటెల్లరంగంవనుండి నెడమందిరముల కరిగి వజ్రు
 సూదనుడు వజ్రేవారి యిదివరలో వివాహములు జేయనశ్చ
 యించిన రీతిని తమ నయ ముమార్తెల వివాహము జేయనైవ
 ముల నత్యాశ వదుగ గావించి సకల సుఖభోగ్యభాగ్యముల
 ననుభవించును భగవద్భక్తి పరాయణులై హాయిగ గాల
 జ్జేవము జేయించుకొని.

మ గళామహల్ శ్రీ. శ్రీ. శ్రీ

న మా పై మా .

కా. నీకేజాననపాణిశాననముగా . నీక బు గొల్పొడుగో

శ్రీరామానికి జల సన్నివహ త సన్నివహ కేయికా
 పారావారిని నందు శేషునివయి స్పృహనుండు గోవింద కిం
 పారన్నీ నవం సుమ బలనగగా . బు గుం దాల్చె

